

NOWOCZESNE **CIEPŁOWNICTWO**

Pismo Izby Gospodarczej Ciepłownictwo Polskie

Nr 294
3/2017

ISSN 2449-5352

w numerze:

Ustawa
o efektywności energetycznej

Walne Zgromadzenie IGCP

Izba Gospodarcza
Ciepłownictwo Polskie

Izba Gospodarcza Ciepłownictwo Polskie powstała z przekształcenia Izby Gospodarczej „Energetyka Ciepła” powołanej w 1994 r., ma osobowość prawną oraz umocowanie ustawowe - jest jedyną organizacją samorządu gospodarczego reprezentującą interesy gospodarcze zrzeszonych w niej podmiotów dostarczających ciepło na potrzeby komunalno-bytowe. Zrzesza ponad 220 przedsiębiorstw funkcjonujących w różnych formach organizacyjno-prawnych prowadzących działalność z zakresu wytwarzania, przesyłania, dystrybucji i obrotu ciepłem.

Podstawowe cele Izby to m.in.:

- integrowanie środowiska osób fizycznych i prawnych związanych z ciepłownictwem;
- reprezentowanie interesów gospodarczych zrzeszonych w niej podmiotów wobec organów państwowych, samorządowych, społecznych, itp.;
- propagowanie nowoczesnej wiedzy techniczno-ekonomicznej;
- inicjowanie i współdziałanie w ustalaniu programów rozwoju ciepłownictwa;
- kształtowanie warunków rozwoju branży, inspirowanie, opracowywanie, dokonywanie ocen merytorycznych projektów i nowelizacji obowiązujących przepisów prawnych w tym zakresie.

Zgodnie z przyjętą misją „Służymy rozwojowi ciepłownictwa w Polsce” Izba realizuje prace w zakresie:

- budowania standardów ciepłownictwa;
- reprezentowania członków Izby;
- organizacji systemu informacyjnego;
- prowadzenia działalności edukacyjnej;
- integrowania środowiska;
- udzielania pomocy w rozwiązywaniu problemów przedsiębiorstw.

Praca organiczna IGCP prowadzona jest przez 4 Regionalne Oddziały, podlegające Zarządowi Izby, Południowo-Wschodni, Południowo-Zachodni, Północno-Wschodni, Północno-Zachodni. Działalność RO jest prowadzona względnie autonomicznie na bazie aktywności członków. Regionalne Oddziały organizują sympozja, seminaria i spotkania robocze, na których omawiane są problemy występujące w przedsiębiorstwach. Do udziału w tych spotkaniach zapraszani są przedstawiciele parlamentu, administracji rządowej i samorządowej, przedstawiciele producentów.

Najwyższą władzą Izby rozstrzygającą o wszystkich sprawach należących do zakresu jej działania jest Walne Zgromadzenie pełnomocnych przedstawicieli członków.

Rada Izby jest jej najwyższym organem w okresie między Walnymi Zgromadzeniami wykonującą stały nadzór i kontrolę nad działalnością Izby. Organem wykonawczym jest Zarząd Izby reprezentujący Izbę na zewnątrz.

Zapraszamy na naszą stronę:

www.igcp.org.pl

 Izba Gospodarcza
Ciepłownictwo Polskie

NOWOCZESNE
CIEPŁOWNICTWO

Szanowni Państwo,

Przedstawiamy naszą ofertę dotyczącą możliwości zamieszczenia przez Państwa Firmę ogłoszeń reklamowych oraz artykułów sponsorowanych w miesięczniku „Nowoczesne Ciepłownictwo” wydawanym przez Izbę Gospodarczą Ciepłownictwo Polskie.

CENY REKLAM/OGŁOSZEŃ

cała strona w środku NC:	1400 zł
1/2 strony w środku NC:	1000 zł
1/4 strony w środku NC:	700 zł

W przypadku zamówienia większej ilości reklam udzielamy rabatów w wysokości:

- od 3 do 5 ogłoszeń – 10%**
- od 6 do 8 ogłoszeń – 35%**
- 8 i więcej ogłoszeń – 50%**

Zachęcamy również do zamieszczania artykułów sponsorowanych, prezentujących osiągnięcia Państwa Firmy lub jej produkty. Cena podstawowa artykułu o objętości jednej kolumny (strona w formacie A4) wynosi 1000 zł.

Ceny artykułów o większej objętości są do negocjacji. W przypadku zamówienia cyklu ogłoszeń istnieje możliwość uzyskania korzystnych rabatów.

Do cen doliczany jest podatek VAT w wysokości 23%.

Partnerom IGCP udzielamy dodatkowych upustów zgodnie z zawartą umową.

Zainteresowanych prosimy o kontakt z redakcją „Nowoczesnego Ciepłownictwa”.

Nasz adres:

Izba Gospodarcza Ciepłownictwo Polskie
02 – 796 Warszawa, ul. Migdałowa 4 lok. 22
tel. (22) 644 70 19
fax. 644 70 99
e-mail: nc@igcp.org.pl

ISOPLUS Polska Sp. z o.o.
40-599 Katowice
ul. Żeliwna 43

Logstor Polska Sp. z o.o.
41-807 Zabrze
ul. Handlowa 1

LOGSTOR

UNISOFT Sp. z o.o.
81-368 Gdynia
ul. Pułaskiego 8

UNISOFT

ZPU Kazimierz Jońca
66-300 Międzyrzecz
ul. Przemysłowa 2

Danfoss Poland Sp. z o.o.
05-825 Grodzisk Mazowiecki
ul. Chrzanowska 5

Danfoss

CEGA Sp. z o.o.
20-325 Lublin
ul. Droga Męczenników Majdanka 90

CEGA

Przedsiębiorstwo
Specjalistyczne
ENERGOTERM Sp. z o.o.
87-100 Toruń
ul. Płaska 4-10

ENERGOTERM

Ekokogeneracja S.A.
02-001 Warszawa
Al. Jerozolimskie 91

EKO KOGENERACJA

BROEN S.A.
58-200 Dzierżoniów
ul. Pieszcyńska 10

BROEN
INTELLIGENT FLOW SOLUTIONS

FAMAS SA
90-552 Łódź
ul. Kopernika 36

I4Tech Sp. z o.o.
41-506 Chorzów
ul. 16 Lipca 14

i4tech
grupa Intron SA

BRUGG Systemy Rurowe Sp. z o.o.
05-860 Płochocin
ul. Lipowa 5

BRUGG PIPESYSTEMS
Flexible solutions

Meibes Sp. z o.o.
64-100 Leszno
ul. Gronowska 8

meibes
Perfekcyjne Systemy

WEISS Sp. z o.o.
27-400 Ostrowiec Świętokrzyski
ul. Kolejowa 20

WEISS

Zakład Elementów Sprężystych
i Lotniczych Sp. z o.o.
03-829 Warszawa
ul. Podskarbińska 32/34 lok. 44

INSTAL-FILTER
Przemysłowe Systemy Ochrony
Powietrza SA
64-000 Kościan
ul. Północna 1A

INSTAL-FILTER SA

Lausitz Energie Bergbau AG Vertrieb
Veredelung Z-MGF-V
Schwarze Pumpe – An der Heide
03130 Spremberg Niemcy/Germany

Biurowo Studiów,
Projektów i Realizacji
ENERGOPROJEKT-KATOWICE SA
40-159 Katowice
ul. Jesionowa 15

EPK

SABUR Sp. z o.o.
02-785 Warszawa
ul. Puławska 303

SABUR
Systemy automatyki

SBB ENERGY S.A.
45-324 Opole
ul. Łowicka 1

SBB ENERGY
dawniej Remak-Rozruch S.A.

ICS Industrial Combustion Systems Sp. z o.o.
60-349 Poznań
ul. Ostroroga 17/1

ICS
Industrial Combustion Systems

Teldust A/S
DK-7100 Vejle, Denmark
Storhaven 8

TELDUST
Zero dust emission

BOŚ EKO PROFIT S.A.
00-832 Warszawa
ul. Żelazna 32

BOŚ
EKO PROFIT

ENERGOPROJEKT – WARSZAWA SA
00-950 Warszawa
ul. Krucza 6/14

ENERGOPROJEKT – WARSZAWA SA
PROJEKTOWANIE DORADZTWO REALIZACJA

GETEC Polska Sp. z o.o.
62-700 Turek
ul. Jedwabnicza 4

GETEC Polska
Sp. z o.o.

partnerzy IGCP

branżowi członkowie IGCP

INFRACORR Sp. z o.o.
80-423 Gdańsk
ul. Chrobrego 8

GPEC Serwis Sp. z o.o.
80-720 Gdańsk
ul. Połęże/Miałki Szlak 44

ENVIROTECH Sp. z o.o.
60-845 Poznań
ul. Kochanowskiego 7

ELEKTROTERMEX Sp. z o.o.
07-410 Ostrołęka
ul. Bohaterów Westerplatte 5

Metrolog Sp. z o.o.
64-700 Czarnków
ul. Kościuszki 97

Alfa Laval Polska Sp. z o.o.
02-674 Warszawa
ul. Marynarska 15

PROMAR Sp. z o.o.
85-097 Bydgoszcz
ul. Kościuszki 27

SWL Polska Sp. z o.o.
80-244 Gdańsk
ul. Grunwaldzka 82/4/6

E.ON edis energia Sp. z o.o.
02-954 Warszawa
ul. Królowej Marysieńki 10

Veolia term SA
02-566 Warszawa
ul. Puławska 2

HYDROTON Sp. z o.o.
82-300 Elbląg
ul. Grunwaldzka 2

**Przedsiębiorstwo
Innowacyjno-Wdrożeniowe
MERITUM**
87-100 Toruń
ul. Mohna 59/61

INTECH Sp. z o.o.
61-693 Poznań
ul. Piątkowska 201 A

PEC Serwis Sp. z o.o.
08-110 Siedlce
ul. Starzyńskiego 7

ECO Serwis S.A.
45-118 Opole
ul. Harcerska 15

ECO Logistyka Sp. z o.o.
45-118 Opole
ul. Harcerska 15

Węglokoks Energia Sp. z o.o.
40-085 Katowice
ul. Mickiewicza 29

spis treści

- 6-9 Kalendarium IGCP**
10-11 Prawo w energetyce
13-17 Korespondencja
13-15 ■ W sprawie obowiązku sporządzania audytów energetycznych przedsiębiorstwa, o którym mówi art. 36 ustawy o efektywności energetycznej.
16-17 ■ Podziękowanie.
18-31 Aktualności
32-33 Prezentacje
32 ■ Nowe wymagania w zakresie zużycia energii szansą dla PEC-ów.
33 ■ Komunalny Związek Ciepłownictwa „Ponidzie”.
34-40 Szkolenia, seminaria, konferencje
35-36 ■ Zgromadzenie Oddziału Północno-Zachodniego oraz Seminarium Regionalne w Gnieźnie.
37-38 ■ Zgromadzenie Oddziału Południowo-Zachodniego oraz Seminarium Regionalne we Wrocławiu.

miesięcznik wydaje:
Izba Gospodarcza Ciepłownictwo Polskie

adres redakcji:
02-796 Warszawa, ul. Migdałowa 4 lok. 22
tel. (22) 644 70 19, 644 02 50, fax (22) 644 70 99
e-mail: nc@igcp.org.pl, www.igcp.org.pl

Redaguje kolegium

Redaktor odpowiedzialny: Anna Pawliotti
Projekt graficzny i skład: Svart.pl

Redakcja zastrzega sobie prawo skracania artykułów oraz wprowadzanie innych zmian, które nie naruszając całości wpływają jedynie na ich przejrzystość. Redakcja nie zwraca materiałów nie zamówionych. Przedruk całości jak i części artykułów wymaga zgody redakcji. Redakcja nie ponosi odpowiedzialności za treść ogłoszeń, reklam i artykułów sponsorowanych.

konto bankowe:
Izba Gospodarcza Ciepłownictwo Polskie
Bank Pekao SA w Warszawie
18 1240 6218 1111 0000 4622 3908

Szanowni Państwo,

chcielibyśmy zwrócić Państwa uwagę na kilka, naszym zdaniem istotnych problemów.

Ze względu na pojawienie się informacji na temat kontrowersji związanych z prawidłowym zdefiniowaniem grupy przedsiębiorstw zobowiązanych na mocy art. 36 ustawy o efektywności energetycznej do sporządzenia audytu energetycznego przedsiębiorstwa, Izba Gospodarcza Ciepłownictwo Polskie zwróciła się do Ministra Energii w sprawie przedstawienia stanowiska dotyczącego znaczenia używanych w ustawie pojęć: mikroprzedsiębiorcy, małego i średniego przedsiębiorcy.

Zarząd Izby postanowił zwołać Walne Zgromadzenie pełnomocnych przedstawicieli członków Izby Gospodarczej Ciepłownictwo Polskie na dzień 18 maja 2017 r. Walne Zgromadzenie odbędzie się w Warszawie i będzie połączone z Walnym Zgromadzeniem Związku Pracodawców Ciepłownictwa oraz seminarium ciepłowniczym. Całe wydarzenie odbędzie się w dniach 17-19 maja 2017 r. Tegoroczne Walne Zgromadzenie IGCP jest Zgromadzeniem wyborczym. W roku bieżącym kończy się kadencja Rady Izby 2013-2017. W trakcie Walnego Zgromadzenia wybierać będziecie Państwo swoich przedstawicieli – członków Rady Izby na kadencję 2017-2021. Wszystkich członków Izby zapraszamy do udziału w tym ważnym spotkaniu.

W Oddziałach Regionalnych, w trakcie Zgromadzeń OR, wybierane są Rady Oddziałów, jak również wskazywane są osoby, które ubiegać się będą o mandaty członków Rady Izby.

Prosimy o zarezerwowanie sobie czasu na udział w tych przedsięwzięciach.

Zapraszamy do lektury

Zarząd IGCP

Szukamy wsparcia dla Programu Promocji Ciepła Systemowego

■ W dniu 2 marca Zarząd IGCP spotkał się z Wiceprezesem Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej panem Arturem Michalskim. Spotkanie poświęcone było możliwości współpracy i zaangażowania Funduszu w realizowany przez IGCP Program Promocji Ciepła Systemowego. Inicjatywa spotkała się z pozytywnym przyjęciem ze strony Wiceprezesa i będzie przedmiotem dalszych prac.

Wiedza to jedno z narzędzi walki ze smogiem

■ Biorąc ten fakt pod uwagę zorganizowana została w dniu 3 marca konferencja pt. Małopolska w zdrowej atmosferze – likwidacja niskiej emisji i modernizacja ciepłownictwa w kontekście wymagań Dyrektywy MCP. Konferencja zorganizowana została przez Samorząd Województwa Małopolskiego wspólnie ze Stowarzyszeniem Krakowski Alarm Smogowy oraz Centrum Energetyki AGH. Wśród uczestników konferencji był wiceprezes Bogusław Regulski, który wygłosił prelekcję pt. „Wyzwania strategiczne ciepłownictwa w kontekście Dyrektywy”, a także wziął udział w panelu dyskusyjnym dotyczącym strategii ciepłownictwa w kontekście nowych wyzwań zewnętrznych. W konferencji wzięła udział liczna grupa ekspertów z obszaru ciepłownictwa oraz ekologii.

Problemy z obowiązkiem sporządzania audytów energetycznych

■ W związku z pojawieniem się wątpliwości co do grona podmiotów, na których spoczywa obowiązek sporządzania audytów energetycznych przedsiębiorstwa, o którym mówi art. 36 ustawy o efektywności energetycznej, IGCP zwróciła się do Ministerstwa Energii oraz Prezesa URE z wnioskiem o wydanie opinii w tej sprawie.

Izbowe szkolenie nt. efektywności energetycznej

■ W dniu 7 marca 2017 r. odbyło się w Warszawie w Hotelu Puławska Residence szkolenie nt. „Efektywność energetyczna w ciepłownictwie po wejściu w życie nowej ustawy o efektyw-

ności energetycznej – aspekty legislacyjno-prawne, praktyczne i techniczne”. Więcej w Dziale SEMINARIA.

Podsumowano działania sektora energetycznego w sprawie konkluzji BAT

■ W dniu 9 marca br., w siedzibie Ministerstwa Środowiska odbyło się spotkanie przedstawicieli organizacji sektora energetycznego: TGPE, PTEZ i IGCP z wiceministrem Pawłem Salkiem. Spotkanie to było symbolicznym zwieńczeniem działań merytorycznych i organizacyjnych tego środowiska na rzecz minimalizacji negatywnego wpływu regulacji wynikających z nowelizacji konkluzji BAT. Na ręce wiceministra przekazano końcową wersję dokumentu „Wytyczne dot. Zasad udzielania odstępstw od granicznych wielkości emisyjnych w Konkluzjach BAT, zgodnie z Art.204, ust.2 POŚ”, wypracowany w ramach współpracy TGPE, PTEZ i IGCP we współpracy z konsultantami zewnętrznymi i przy współudziale przedstawicieli MŚ i ME, będący propozycją przewodnika dla operatorów instalacji LCP i urzędów wydających pozwolenia zintegrowane do przygotowania i oceny wniosków o odstępstwa od konkluzji BAT stosownie do Art. 15.4 IED. Spotkanie obejmowało również podsumowanie działań polskiego rządu w zakresie nowelizacji ETS. Minister Sałek zrelacjonował przebieg posiedzenia Rady ds. Środowiska UE dotyczącego polityki klimatycznej oraz reformy ETS. Podkreślił między innymi różnice pomiędzy postanowieniami szczytu paryskiego a przyjętą w noweli dyrektywy ETS ścieżką realizacji polityki ograniczenia wpływu emisji CO₂. W spotkaniu wzięła udział liczna grupa przedstawicieli sektora energetycznego, skupiona w TGPE, PTEZ i IGCP oraz Ministerstwa. Z ramienia IGCP, w spotkaniu uczestniczył wiceprezes Bogusław Regulski.

Opinia na temat opodatkowanie dodatkowych świadczeń w umowach o zarządzanie

■ Czy korzystanie przez Członka Zarządu przedsiębiorstwa ciepłowniczego, świadczącego usługi zarządzania Spółką, z dodatkowych świadczeń jest przychodem zwolnionym od podatku od osób fizycznych, czy też stanowi przychód podlegający podatkowi i zarządzający Spółką będzie zobowiązany od tych przychodów zapłacić podatek dochodowy?

Opinię nt. opodatkowania świadczeń dodatkowych przy umowach o zarządzanie opracowaną przez Biuro Doradztwa Podatkowego w DORADCA Zespół Doradców Finansowo-Księgowych w Lublinie zamieściliśmy na naszej stronie internetowej w Dziale BIBLIOTEKA w zakładce Informacje i opinie prawne.

Alert prawny dotyczący projektu rozporządzenia w sprawie audytu efektywności energetycznej

■ Projekt rozporządzenia ME z art. 29 ustawy z dnia 20 maja 2016 r. o efektywności energetycznej został udostępniony na stronie internetowej Rządowego Centrum Legislacji w dniu 28 lutego 2017 r. Zgodnie z treścią opublikowanego pisma przewodniego Ministra Energii, termin zgłaszania uwag do projektu rozporządzenia ME z art. 29 ustawy z dnia 20 maja 2016 r. o efektywności energetycznej w ramach konsultacji publicznych upływa w dniu 30 marca 2017 r. Zakres projektowanego rozporządzenia określa treść art. 29 ustawy z dnia 20 maja 2016 r. o efektywności energetycznej, zgodnie z którym minister właściwy do spraw energii określi, w drodze rozporządzenia, „Alert prawny dotyczący projektu rozporządzenia Ministra Energii w sprawie szczegółowego zakresu i sposobu sporządzania audytu efektywności energetycznej, wzoru karty audytu efektywności energetycznej oraz metod obliczania oszczędności energii”. Zamieściliśmy na naszej stronie internetowej w Dziale BIBLIOTEKA w zakładce Informacje i opinie prawne.

Informacja na temat zmian w ustawie o podatku akcyzowym – uzupełnienie

■ W Dziale BIBLIOTEKA w zakładce Informacje i Opinie prawne zamieszczona jest „Informacja na temat zmian w ustawie o podatku akcyzowym”. Obecnie informację tę uzupełniliśmy o „Podsumowanie pytań i odpowiedzi zadawanych przez członków Izby, dotyczących zwolnień od akcyzy”.

Senackie Komisje o ciepłownictwie

■ W dniu 14 marca w Senacie odbyło się posiedzenie połączonych Komisji poświęcone w całości ciepłownictwu systemowemu, rozwojowi kogeneracji oraz klastrom. W posiedzeniu wzięli także udział wiceministrowie

resortu energii i środowiska, Prezes URE, wiceprezes NFOŚiGW oraz liczne grono przedstawicieli sektora ciepłowniczego w Polsce. Stanowisko Izby w odniesieniu do kilku kluczowych zagadnień przedstawił Prezes Jacek Szymczak.

Zgromadzenie OR Północno-Zachodniego i Regionalne seminarium ciepłownicze w Gnieźnie

■ W dniach 15 – 16 marca w Gnieźnie odbyło się Seminarium Regionalne „Aktualne problemy funkcjonowania ciepłownictwa”, połączone ze Zgromadzeniem Oddziału. Więcej w Dziale SEMINARIA.

Czy umowy o pracę muszą być rozwiązane w ramach ustawy kominowej?

■ W związku z wejściem w życie ustawy z dnia 9 czerwca 2016 r. o zasadach kształtowania wynagrodzeń osób kierujących niektórymi spółkami powstała wątpliwość prawna czy w celu wdrożenia przepisów tej ustawy konieczne jest rozwiązanie obowiązujących umów o pracę członków zarządów spółek, które objęte zostały zakresem ustawy kominowej. Memorandum dotyczące tego problemu zamieściliśmy na naszej stronie w Dziale BIBLIOTEKA w zakładce Informacje i opinie prawne.

Spotkania w Gdyni

■ W dniu 20 marca Zarząd Izby odbył cykl spotkań z podmiotami oferującymi i wykorzystującymi oprogramowania służące do wykorzystywania danych niezbędnych do prowadzenia działalności przez przedsiębiorstwa działające na rynku ciepła, w celu wdrożenia innowacyjnych procesów zarządzania tymi przedsiębiorstwami.

Spotkanie w Sejmie

■ W dniu 21 marca odbyło się spotkanie Prezesa IGCP z członkiem sejmowej Komisji do Spraw Energii i Skarbu Państwa. Podczas spotkania omówiono problemy z zaopatrzeniem w węgiel, skutki podwyżek cen tego paliwa oraz zagadnienie wspierania kogeneracji.

Grupa Robocza PPCS

■ W dniach 22-23 marca w Warszawie miało miejsce kolejne robocze spotkanie Grupy Roboczej Programu Promocji Ciepła Systemowego. Pracowano m.in. nad działaniami reklamowymi, edukacyjnymi, grywalizacją, certyfikacją systemów i budynków oraz redakcją kolejnego wydania kwartalnika. Z ramienia Izby w pracach brał udział Prezes IGCP Jacek Szymczak.

Posiedzenie Komitetu ds. Energii i Polityki Klimatycznej KIG

■ W dniu 24 marca br. odbyło się posiedzenie Komitetu ds. Energii i Polityki Klimatycznej KIG. Posiedzenie Komitetu zorganizowane zostało w formie otwartej debaty poświęconej wymianie poglądów dotyczących filarów doktryny bezpieczeństwa energetycznego Polski. W posiedzeniu wziął udział Wiceminister Energii pan Michał Kurtyka. W trakcie spotkania uczestnicy skupili się na następujących obszarach tematycznych: relacje w zużyciu zasobów energii pierwotnej własnej i importowanej, kreowanie mechanizmów poprawy efektywności energetycznej, szczególnie w zakresie efektów płynących z kogeneracji, ochrona środowiska i klimatu w kontekście zrównoważonego rozwoju, rola energetyki w racjonalizacji wykorzystywania zasobów energetycznych w tym OZE, łagodzenie wpływu polityki klimatycznej wobec gospodarki i społeczeństwa. W posiedzeniu Komitetu wziął udział wiceprezes Bogusław Regulski.

Europejski Kongres Samorządów

■ W dniach 27-28 marca w Centrum Kongresowym ICE w Krakowie odbył się III Kongres. Wzięło w nim udział 2000 uczestników z 41 krajów. Podczas 80 paneli dyskusyjnych i dwóch sesji plenarnych dyskutowano o roli samorządów wobec aktualnych wyzwań. Izbę w Kongresie reprezentował Zarząd IGCP, a panel „Ciepłownictwo systemowe – ważny element bezpieczeństwa energetycznego na poziomie miast i regionów” moderował Prezes Jacek Szymczak. Poniżej syntetyczna informacja o panelu.

Podczas panelu zostały poruszone były m.in. następujące zagadnienia:

- Zapewnienie bezpieczeństwa energetycz-

nego jako konieczne działanie nie tylko z krajowego ale również regionalnego i lokalnego punktu widzenia.

- Podział kompetencji pomiędzy administracją rządową, samorządową, przedsiębiorstwami energetycznymi i odbiorcami energii aby zagwarantować bezpieczeństwo energetyczne na poziomie lokalnym
- Czym mogą być klastry energetyczne i jak ważnym jest wykorzystanie potencjału ciepłownictwa systemowego w budowaniu lokalnego bezpieczeństwa energetycznego. Interesującym była również możliwość wymiany doświadczeń i rozwiązań międzynarodowych (na przykładzie Danii, Czech i Ukrainy). Z punktu widzenia branżowego zgodzono się, że sektor ciepłownictwa systemowego odgrywa ważną rolę w budowaniu lokalnego bezpieczeństwa energetycznego. Pomimo naturalnych różnic na poziomie rozwiązań systemowych czy organizacyjnych oczywistym była rola samorządów terytorialnych tworzących i realizujących programy i polityki energetyczne. Taka aktywność powinna odbywać się w ramach jasno określonej polityki energetycznej państwa.

W panelu wzięli udział: Martin Hajek, Dyrektor, Stowarzyszenie Przemysłu Ciepłowniczego, Czechy; Lars Gullev, Dyrektor Zarządzający, VEKS, Dania; Ruslan Marcinkiw, Mer, Rada Miejska m. Iwano-Frankiwnski; Olgierd Dziekoński, Doradca Prezesa, Polska Izba Inżynierów Budownictwa; Zbigniew Michniowski, Pełnomocnik Prezydenta Miasta ds. Zrównoważonego Rozwoju, Urząd Miejski Bielsko-Biała; Wacław Bilnicki, Kierownik, Jednostka Realizująca Projekt Doradztwa, Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej.

Zgromadzenie OR IGCP Płd-Zach.

■ W dniach 29-30 we Wrocławiu odbyło się Zgromadzenie Południowo-Zachodniego Oddziału Izby oraz towarzyszące mu Seminarium. Więcej w Dziale SEMINARIA.

Spotkanie z Prezesem URE

■ W dniu 31 marca w siedzibie URE w Warszawie odbyło się spotkanie Zarządu IGCP z Prezesem URE oraz Dyrektorem Departamentu Rynków Energii Elektrycznej i Ciepła. Zarząd Izby przedstawił zagadnienie deficytu węgla i poważnych podwyżek cen w kontek-

ście przyjętych zasad i praktyki regulacyjnej w procesie taryfowania. Uzyskano uzgodnienie, że w postępowaniach taryfowych zostanie wypracowana praktyka uzasadnionego uwzględniania podwyżek cen węgla bez negatywnego wpływu na wysokość zwrotu z kapitału. Uzgodniono również wzajemne informowanie się o przyjętych rozwiązaniach i jego skutkach.

Reforma EU ETS - spotkanie członków FORUM^{CO2} w Ministerstwie Środowiska

■ 30.03 odbyło się spotkanie przedstawiciela FORUM^{CO2} z Pawłem Różyckim, Zastępcą Dyrektora Departamentu Ochrony Powietrza i Klimatu w Ministerstwie Środowiska. Spotkanie dotyczyło obecnego stanu prac i możliwości działań w obszarze rewizji Dyrektywy EU ETS. P. Różycki przedstawił przebieg wydarzeń z Rady ds. Środowiska, podczas którego przyjęte zostało tzw. podejście ogólne. W pierwszym podejściu prezydencja maltańska miała sprzeciw 11 państw członkowskich do tekstu, który wypracowany już został za czasów prezydencji słowackiej, a uległ jedynie nieznaczającym zmianom. Dokonano korekt tekstu, w tym dodano pomysł Czechów, który zakłada od 2024 roku skasowanie uprawnień stanowiących różnicę między pulą będącą w rezerwie stabilizacyjnej w danym roku, a wolumenem uprawnień licytowanych w roku poprzednim. Po tych zmianach, pomimo dalszego sprzeciwu 9 państw (w tym Polski czy Holandii), prezydencja stwierdziła, że „podejście ogólne” zostało przyjęte. Stanowi ono mandat negocjacyjny dla prezydencji w pierwszym trilogu, który rozpoczyna się 4 kwietnia, przy czym ogranicza się do kwestii organizacyjnych, w tym określenia harmonogramu prac. Kolejny mandat negocjacyjny będzie określany na poziomie COREPER, ale Polska przewiduje (po doświadczeniach z Czechami), że nie da się zbudować mniejszości blokującej.

Ministerstwo Środowiska szacuje, iż w następstwie zaproponowanych zapisów około 1,4 mln uprawnień zostanie wyeliminowanych z MSR, a główne następstwa znaczącego wzrostu cen nastąpią po 2030 roku. W praktyce oznaczałoby to zwiększenie współczynnika redukcji liniowej do poziomu LRF 3,6% i zaostrenie celu redukcji emisji z 43% do około 54% (lata 2005-2030).

W imieniu FORUM^{CO2} podkreślono, iż przemysł jest zaniepokojony przewidywanymi efektami proponowanych zapisów. W efekcie wzmocnienia systemu znacząco wzrosną nasze koszty pośrednie, ale również dochody państwa z tytułu dochodów z aukcji. Pan Różycki potwierdza, że były już rozmowy na szczeblu politycznym dotyczące możliwości wprowadzenia rekompensat, ale rząd czeka na finalizację prac nad Dyrektywą.

W kwietniu spotyka się KERM - powinny zostać przyjęte wytyczne, określające stanowisko Polski i planowaną strategię działań. Polska ma w planach dalsze spotkania z Josem Delbeke (dyrektorem generalnym Dykrecji ds. Działań w dziedzinie Klimatu). Chcą głównie skupić się na wypracowaniu korzystniejszych rozwiązań dla energetyki, ale pan Różycki prosi również o konkretne propozycje poprawek do tekstu Dyrektywy ze strony przemysłu.

Ukazały się przepisy

Dziennik Ustaw z dnia 13 marca 2017 r.:

- poz. 519 – Obwieszczenie Marszałka Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 10 lutego 2017 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu ustawy – Prawo ochrony środowiska.

Dziennik Ustaw z dnia 13 marca 2017 r.:

- poz. 522 – Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 22 lutego 2017 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie środków bezpieczeństwa fizycznego stosowanych do zabezpieczenia informacji niejawnych.

Dziennik Ustaw z dnia 17 marca 2017 r.:

- poz. 568 – Obwieszczenie Marszałka Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 9 marca 2017 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu ustawy o systemie handlu uprawnieniami do emisji gazów cieplarnianych.

Dziennik Ustaw z dnia 17 marca 2017 r.:

- poz. 569 – Obwieszczenie Marszałka Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 10 marca 2017 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu ustawy o zasadach pokrywania kosztów powstałych u wytwórców w związku z przedterminowym rozwiązaniem umów długoterminowych sprzedaży mocy i energii elektrycznej.

Dziennik Ustaw z dnia 23 marca 2017 r.:

- poz. 627 – Rozporządzenie Prezesa Rady Ministrów z dnia 22 marca 2017 r. w sprawie pełnomocnika do spraw ochrony infrastruktury krytycznej.

Dziennik Ustaw z dnia 24 marca 2017 r.:

- poz. 634 – Rozporządzenie Ministra Energii z dnia 16 marca 2017 r. w sprawie ceny referencyjnej energii elektrycznej z odnawialnych źródeł energii w 2017 r. oraz okresów obowiązujących wytwórców, którzy wygrali aukcje w 2017 r.

Dziennik Ustaw z dnia 24 marca 2017 r.:

- poz. 635 – Ustawa z dnia 24 lutego 2017 r. o zmianie ustawy o przygotowaniu i realizacji strategicznych inwestycji w zakresie sieci przesyłowych.

Dziennik Ustaw z dnia 28 marca 2017 r.:

- poz. 653 – Ustawa z dnia 10 lutego 2017 r. o zmianie ustawy – Przepisy wprowadzające ustawę o samorządzie terytorialnym i ustawę o pracownikach samorządowych.

Dziennik Ustaw z dnia 30 marca 2017 r.:

- poz. 683 – Obwieszczenie Marszałka Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 9 marca 2017 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu ustawy o prawach konsumenta.

Dziennik Ustaw z dnia 31 marca 2017 r.:

- poz. 700 – Obwieszczenie Marszałka Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 10 marca 2017 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu ustawy o Krajowym Rejestrze Sądowym.

Informacja na temat zmian w ustawie o podatku akcyzowym – uzupełnienie

- W Dziale BIBLIOTEKA w zakładce INFORMACJE I OPINIE PRAWNE – na stronie www.igcp.pl – zamieszczona jest „Informacja na temat zmian w ustawie o podatku akcyzowym”. Obecnie informację tę uzupełniliśmy o „Podsumowanie pytań i odpowiedzi zadawanych przez członków Izby, dotyczących zwolnień od akcyzy”.

Opinia nt. opodatkowania świadczeń dodatkowych przy umowie zarządzania-wnioski

- Opinia nt. opodatkowania świadczeń dodatkowych przy umowach o zarządzanie z przeredagowanymi i uzupełnionymi wnioskami końcowymi zamieściliśmy na naszej stronie internetowej w Dziale BIBLIOTEKA.

Prezydent podpisał ustawę o KSA

■ 27 lutego 2017 r. Prezydent RP podpisał ustawę z dnia 24 lutego 2017 r. o zmianie ustawy – Przepisy wprowadzające ustawę o Krajowej Administracji Skarbowej i ustawy o Krajowej Administracji Skarbowej.

Informacja w sprawie ustawy z dnia 24 lutego 2017r. o zmianie ustawy – Przepisy wprowadzające ustawę o Krajowej Administracji Skarbowej i ustawy o Krajowej Administracji Skarbowej

Celem ustawy jest przede wszystkim dostosowanie ustawy z dnia 16 listopada 2016 r. o Krajowej Administracji Skarbowej oraz ustawy z dnia 16 listopada 2016 r. – Przepisy wprowadzające ustawę o Krajowej Administracji Skarbowej do postanowień ustawy z dnia 1 grudnia 2016 r. o zmianie ustawy o podatku od towarów i usług oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 2024) oraz ustawy z dnia 30 listopada 2016 r. o zmianie ustawy o kierujących pojazdami oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 2001). Ponadto w uzasadnieniu do projektu ustawy wskazano, że ustawa ma na celu usprawnienie utworzenia Krajowej Administracji Skarbowej i usunięcie wątpliwości w stosowaniu niektórych przepisów.

Założeniem projektodawcy było, aby usprawnić realizację zadań związanych z tworzeniem Krajowej Administracji Skarbowej, w szczególności w zakresie wnioskowania o powołanie dyrektora Krajowej Informacji Skarbowej i jego zastępcy, dyrektora izby administracji skarbowej o jego zastępcy oraz przygotowania aktów powołania naczelników urzędów celno-skarbowych i ich zastępców oraz dyrektora Krajowej Szkoły Skarbowości oraz jego zastępcy. Źródło: www.prezydent.pl

Czy umowy o pracę muszą być rozwiązane w ramach ustawy kominowej?

■ Opinia nt. opodatkowania świadczeń dodatkowych przy umowach o zarządzanie z przedregulowanymi i uzupełnionymi wnioskami końcowymi zamieściliśmy na naszej stronie internetowej w Dziale BIBLIOTEKA.

Komunikat w sprawie stosowania przepisów ustawy Prawo zamówień publicznych po wejściu w życie przepisów centralizujących rozliczenia podatku VAT jednostek samorządu terytorialnego

■ UZP mając na uwadze podnoszone przez instytucje zamawiające wątpliwości dotyczące udzielania zamówień publicznych w związku z wejściem w życie przepisów centralizujących rozliczenia jednostek samorządu terytorialnego w zakresie podatku VAT opublikował Komunikat Prezesa Urzędu Zamówień Publicznych dotyczący stosowania przepisów ustawy Prawo zamówień publicznych w związku z wejściem w życie ustawy z dnia 5 września 2016 r. Komunikat zamieszczony jest na stronie UZP/Repozytorium Wiedzy/Interpretacja przepisów/inne. Źródło: UZP

Alert prawny dotyczący projektu rozporządzenia w sprawie audytu efektywności energetycznej

■ Projekt rozporządzenia ME z art. 29 ustawy z dnia 20 maja 2016 r. o efektywności energetycznej został udostępniony na stronie internetowej Rządowego Centrum Legislacji w dniu 28 lutego 2017 r. Zgodnie z treścią opublikowanego pisma przewodniego Ministra Energii, termin zgłaszania uwag do projektu rozporządzenia ME z art. 29 ustawy z dnia 20 maja 2016 r. o efektywności energetycznej w ramach konsultacji publicznych upływa w dniu 30 marca 2017 r. Zakres projektowanego rozporządzenia określa treść art. 29 ustawy z dnia 20 maja 2016 r. o efektywności energetycznej, zgodnie z którym minister właściwy do spraw energii określi, w drodze rozporządzenia, „Alert prawny dotyczący projektu rozporządzenia Ministra Energii w sprawie szczegółowego zakresu i sposobu sporządzania audytu efektywności energetycznej, wzoru karty audytu efektywności energetycznej oraz metod obliczania oszczędności energii” zamieściliśmy na stronie www.igcp.pl w Dziale BIBLIOTEKA.

Walne IGCP Zgromadzenie 2017

Walne ZPC Zgromadzenie

obrazy 18 maja

Zarząd Izby Gospodarczej Ciepłownictwo Polskie informuje wszystkich członków Izby, że zgodnie z wymogami § 18 ust. 1 Statutu IGCP postanowił zwołać Walne Zgromadzenie pełnomocnych przedstawicieli członków Izby w dniu 18 maja 2017 r.

Walne Zgromadzenie połączone jest z Walnym Zgromadzeniem Związku Pracodawców Ciepłownictwa oraz Seminarium Ciepłowniczym.

Miejsce obrad:
Airport Hotel Okęcie
w Warszawie przy ul. 17 stycznia 24.

Z uwagi na połączenie ważnych dla wszystkich członków Izby wydarzeń liczymy na Państwa liczny udział.

Serdecznie zapraszamy do udziału w Walnych Zgromadzeniach

Zarząd
Izby Gospodarczej
Ciepłownictwo Polskie

Izba Gospodarcza
Ciepłownictwo Polskie

Szczegółowe informacje
www.igcp.org.pl

W sprawie obowiązku sporządzania audytów energetycznych przedsiębiorstwa, o którym mówi art. 36 ustawy o efektywności energetycznej

 Izba Gospodarcza
Ciepłownictwo Polskie

IGCP/70/2017

Warszawa, dnia 1 marca 2017 r.

Sz. P. Maciej Bando
Prezes Urzędu Regulacji Energetyki

Aleje Jerozolimskie 181
02-222 Warszawa

Szanowny Panie Prezesie,

Uprzejmie informujemy, że ze względu na pojawienie się informacji na temat kontrowersji związanych z prawidłowym zdefiniowaniem grupy przedsiębiorstw zobowiązanych na mocy art. 36 ustawy o efektywności energetycznej do sporządzenia audytu energetycznego przedsiębiorstwa, Izba Gospodarcza Ciepłownictwo Polskie zwróciła się do Ministra Energii w sprawie przedstawienia stanowiska w tej sprawie.

Inicjatywa nasza podyktowana była świadomością o wadze tego problemu dla przedsiębiorstw ciepłowniczych oraz roli Prezesa URE w procedurze związanej z prawidłowym zrealizowaniem obowiązków określonych w ustawie, co w sytuacji pojawienia się kontrowersji nie rokowałoby dobrze na przyszłość.

Zajęcie stanowiska przez Ministerstwo Energii w tym zakresie będzie miało istotne znaczenie praktyczne, tzn. wyeliminuje wspomniane wyżej wątpliwości interpretacyjne.

Treść wystąpienia zamieszczamy w załączeniu.

Z poważaniem

Bogusław Regulski

Wiceprezes Zarządu

W sprawie obowiązku sporządzania audytów energetycznych przedsiębiorstwa, o którym mówi art. 36 ustawy o efektywności energetycznej cd.

 Izba Gospodarcza
Ciepłownictwo Polskie

Warszawa, dnia 1 marca 2017 r.

IGCP/61/2017

Sz. P. Krzysztof Tchórzewski
Minister Energii

Ministerstwo Energii
Plac Trzech Krzyży 3/5
00-507 Warszawa

Szanowny Panie Ministrze,

W imieniu członków Izby Gospodarczej Ciepłownictwo Polskie – jedynej organizacji samorządu gospodarczego zrzeszającej podmioty zajmujące się działalnością związaną z dostarczaniem ciepła do odbiorców końcowych, z których największą grupę stanowią odbiorcy komunalni, zwracam się z uprzejmą prośbą o przedstawienie stanowiska w sprawie znaczenia używanych w art. 36 ust. 1 ustawy z dnia 20 maja 2016 r. o efektywności energetycznej (Dz. U. z 2016 r., poz. 831) („**ustawa o efektywności energetycznej**”) pojęć: mikroprzedsiębiorcy, małego i średniego przedsiębiorcy.

Nasze wystąpienie spowodowane jest pojawieniem się różnych interpretacji tych pojęć w kontekście wypełniania postanowień zawartych w tym przepisie.

Art. 36 ust. 1 ustawy o efektywności energetycznej przewiduje, że „*przedsiębiorca w rozumieniu ustawy z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej (Dz. U. z 2015 r. poz. 584, z późn. zm.), z wyjątkiem mikroprzedsiębiorcy, małego lub średniego przedsiębiorcy w rozumieniu art. 104-106 tej ustawy, przeprowadza co 4 lata audyt energetyczny przedsiębiorstwa lub zleca jego przeprowadzenie*”.

Z naszych informacji wynika, że w praktyce stosowania tych zapisów prawa (jw.) pojawiają się wątpliwości: czy do ustalenia znaczenia pojęć: mikroprzedsiębiorcy, małego i średniego przedsiębiorcy stosować należy przepisy art. 104-106 ustawy z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej (tj. Dz. U. z 2016 r. poz. 1829) („**ustawa o swobodzie działalności gospodarczej**”) – tak jak wprost wskazuje zapis art. 36 ustawy o efektywności energetycznej, czy też należy stosować definicję „małego i średniego przedsiębiorstwa”, do której odsyła Dyrektywa 2012/27/UE z dnia 25 października 2012 r. w sprawie efektywności energetycznej, zmiany dyrektyw 2009/125/WE i 2010/30/UE oraz uchylenia dyrektyw 2004/8/WE i 2006/32/WE („**Dyrektywa o efektywności energetycznej**”), która zawarta jest w Zaleceniach Komisji 2003/361/WE z dnia 6 maja 2003 r. dotyczących definicji przedsiębiorstw mikro, małych i średnich („**Zalecenia Komisji**”). Wskazane Zalecenia Komisji przewidują węższe rozumienie tych pojęć (nakazując uwzględnienie przynależności przedsiębiorcy do grupy

W sprawie obowiązku sporządzania audytów energetycznych przedsiębiorstwa, o którym mówi art. 36 ustawy o efektywności energetycznej cd.

kapitałowej), niż ustawa o swobodzie działalności gospodarczej.

W naszej ocenie, zasada pewności prawa, a tak odczytujemy zapisy art. 36 ustawy o efektywności energetycznej, sprzeciwia się temu, aby ustalać znaczenie tych pojęć w oparciu o Dyrektywę o efektywności energetycznej i Zalecenia Komisji. Dlatego nie można zgodzić się z możliwością uznania przez organy stosujące prawo krajowe, że przedsiębiorcy, którzy w świetle definicji zawartej w art. 104-106 ustawy o swobodzie działalności gospodarczej podlegają wyłączeniu z obowiązku poddania się audytowi energetycznemu, powinni taki audyt sporządzać w oparciu o przepisy Dyrektywy o efektywności energetycznej oraz Zaleceń Komisji, wychodząc z założenia, że stanowią oni małe lub średnie przedsiębiorstwo w rozumieniu tych aktów. Stanowisko, zgodnie z którym dyrektywa (a tym bardziej akty niższej rangi, takie jak zalecenia) nie może sama nakładać zobowiązań na przedsiębiorców, oraz że nie można powołać przepisów dyrektywy przeciwko przedsiębiorcy przed sądem krajowym, było wielokrotnie podkreślane w orzecznictwie Europejskiego Trybunału Sprawiedliwości¹.

W naszej ocenie, wskazane w art. 36 ustawy o efektywności energetycznej artykuły 104 – 106 ustawy o swobodzie działalności gospodarczej precyzyjnie definiują pojęcia mikroprzedsiębiorcy, małego przedsiębiorcy oraz średniego przedsiębiorcy, poprzez połączenie dwóch kryteriów: średniorocznej ilości zatrudnionych pracowników oraz rocznego obrotu netto lub sumy aktywów, w odniesieniu do jednego z dwóch ostatnich lat obrotowych.

Z przepisów art. 104-106 ustawy o swobodzie działalności gospodarczej, oraz z definicji terminu „przedsiębiorca”, zawartej w art. 4 ust. 1 tej ustawy nie wynika, że należy w tym przypadku stosować jakiegokolwiek inne kryteria, czy czynniki, np. wynikające z przynależności danego przedsiębiorcy do grupy kapitałowej.

Podsumowując, mając na uwadze, że art. 36 ust. 1 ustawy o efektywności energetycznej, w zakresie rozumienia pojęć mikroprzedsiębiorcy, małego lub średniego przedsiębiorcy, jasno i wprost odwołuje się do art. 104-106 ustawy o swobodzie działalności gospodarczej, Izba Gospodarcza Ciepłownictwo Polskie stoi na stanowisku, że należy w tym zakresie stosować definicje zawarte w tych przepisach i brak jest podstaw do ustalania znaczenia tych pojęć w oparciu o powołane w niniejszym piśmie przepisy unijne.

Zajęcie stanowiska przez Ministerstwo Energii w tym zakresie będzie miało istotne znaczenie praktyczne, tzn. wyeliminuje wspomniane wyżej wątpliwości interpretacyjne.

Z poważaniem,

Jacek Szymczak

Bogusław Regulski

Prezes Zarządu

Wiceprezes Zarządu

¹ np. wyroki z dnia 11 czerwca 1987 w sprawie 14/86 Pretore di Salò/X, Rec. str. 2545, pkt 19 i 20; z dnia 8 października 1987 r. w sprawie 80/86 Kolpinghuis Nijmegen, Rec. str. 3969, pkt 9 i 13; z dnia 26 września 1996 r. w sprawie C-168/95 Arcaro, Rec. str. I-4705, pkt 36 i 37, a także z dnia 3 maja 2005 r. w sprawach połączonych C-387/02, C-391/02 oraz C-403/02 Berlusconi i in., Rec. str. I-3565, pkt 73 i 74

Podziękowanie

MINISTERSTWO ENERGII

*Podsekretarz Stanu
Michał Kurtyka*

Warszawa, 15 marca 2017 r.

DSM.II.071.1.2017
IK: 70484

Wg rozdzielnika

Szanowni Panowie Prezesi,

Składam wyrazy wdzięczności za dotychczasową współpracę i profesjonalizm przy analizowaniu i opiniowaniu pakietu Komisji Europejskiej *Czysta energia dla wszystkich Europejczyków*. Przygotowane dotychczas przez Państwa materiały analityczne służą Ministerstwu Energii jako bardzo cenne uzupełnienie stanowiska Rządu RP i wzmacniają argumentację Polski w ramach toczących się na forum UE trudnych negocjacji w tym zakresie.

Prowadzony przez Ministra Energii aktywny dialog z interesariuszami ma na celu wypracowanie spójnego i możliwie najbardziej kompleksowego stanowiska, które prezentujemy w trakcie negocjacji w Radzie UE. Państwa cenny punkt widzenia w kwestii wpływu przedstawionych przez Komisję Europejską w ww. pakiecie propozycji na przyszłość polskiego sektora energetycznego został odnotowany m.in. w wystąpieniu Ministra Energii na posiedzeniu Rady Ministrów Energii UE w dn. 27 lutego br. w Brukseli, gdzie Polska przedstawiła swoją ocenę pakietu, krytycznie odnosząc się do jego znaczących elementów. Minister Energii wyraził wówczas sprzeciw wobec nazbyt pośpiesznego procedowania z projektami zawartymi w pakiecie, stwierdzając, że oczekiwane przez Komisję Europejską osiągnięcie porozumienia w Radzie UE do końca br. jest założeniem nierealnym. Złożone zagadnienia ujęte w pakiecie wymagają wyważonej dyskusji, a nadmierny pośpiech w przyjmowaniu ważnych dla przyszłości europejskiego sektora energetycznego regulacji może negatywnie wpłynąć na bezpieczeństwo energetyczne Polski.

Podziękowanie cd.

Wyrażam nadzieję na owocną kontynuację bieżącej współpracy w toku negocjacji poszczególnych projektów legislacyjnych zawartych w pakiecie, wierząc, że wspólnie zrealizujemy kluczowe postulaty dotyczące przyszłości polskiego sektora energetycznego.

Serdecznie dziękuję,

Z poważaniem,

Michał Jurtyle

Rozdzielnik:

1. Pan Eryk Kłossowski, Prezes Zarządu, Polskie Sieci Elektroenergetyczne
2. Pan Henryk Baranowski, Prezes Rady Zarządzającej, Polski Komitet Energii Elektrycznej
3. Pan Jacek Szymczak, Prezes Zarządu, Izba Gospodarcza Ciepłownictwo Polskie
4. Pan Jan Świątek, Prezes, Związek Pracodawców Polskie Szkło
5. Pan Paweł Ostrowski, Prezes Zarządu, Towarowa Giełda Energii
6. Pan Robert Stelmaszczyk, Prezes, Polskie Towarzystwo Przesyłu i Rozdziału Energii Elektrycznej

 Izba Gospodarcza
Ciepłownictwo Polskie
WPLYNĘŁO

2017-03-21

L. dz. 110

aktualności

Odszkodowanie za szkody związane z naruszeniem konkurencji – nowe przepisy

■ 28.02 Rada Ministrów przyjęła projekt ustawy o roszczeniach o naprawienie szkody wyrządzonej przez naruszenie prawa konkurencji, tzw. *private enforcement*. Projekt przygotowany został przez Ministerstwo Sprawiedliwości we współpracy z UOKiK.

- Poszkodowani przez zminy czy nadużycie pozycji dominującej będą mogli domagać się odszkodowania za poniesione straty.
- Z powództwem do sądu będą mogli wystąpić również konsumenci, którzy np. kupowali drożej produkty objęte zminą cenową.

Projekt ustawy normuje zasady odpowiedzialności za szkody wyrządzone przez naruszenie prawa konkurencji oraz zasady dochodzenia roszczeń z tego tytułu w postępowaniu cywilnym. Nowe prawo dostosowuje polskie przepisy do unijnej dyrektywy związanej z roszczeniami odszkodowawczymi. W projekcie przyjęto, że każdy kto poniósł szkodę wynikającą z naruszenia prawa konkurencji będzie miał prawo do jej pełnego naprawienia. Chodzi o poniesione straty oraz korzyści, które poszkodowany mógłby osiągnąć wraz z odsetkami.

Praktyki ograniczające konkurencję dotyczą każdego z nas. Przykładowo na skutek porozumień cenowych konsumenci nie mają możliwości tańszego zakupu produktów. W przypadku nadużywania pozycji dominującej przez rynkowego potentata nie musi on liczyć się, że reakcją klientów na podwyższenie ceny będzie spadek zainteresowania jego produktami. Ponadto może dyktować warunki niezależnie od swoich konkurentów, a nawet wyeliminować ich z rynku.

Każdy, kogo dotknęła praktyka ograniczająca konkurencję, będzie miał prawo do rekompensaty za poniesioną szkodę. Ustawa wprowadza regulacje ułatwiające dochodzenie odszkodowania, takie jak domniemanie winy sprawcy naruszenia oraz domniemanie wyrządzenia szkody przez naruszenie prawa konkurencji. Sąd jest związany ustaleniami zawartymi w prawomocnej decyzji UOKiK.

Pozew mogą – za zgodą pokrzywdzonych – złożyć również organizacje zrzeszające przedsiębiorców lub konsumentów. Sprawy rozpatrywane będą przez sądy okręgowe niezależnie od kwoty jakiej będzie domagał się skarżący.

Nowością w polskim prawie cywilnym będzie wniosek o wyjawienie środka dowodowego. Oznacza to, że sąd na wniosek powoda, który uprawdopodobni swoje roszczenie i zobowiąże się, że wykorzysta dowód tylko na potrzeby tego postępowania, może nakazać pozwanemu przedsiębiorcy okazanie dowodu, który posiada, np. dokumentów czy korespondencji mejlowej. Jeżeli strona będzie się od tego uchylać, sąd może ją obciążyć kosztami postępowania niezależnie od końcowego rozstrzygnięcia, a nawet uznać za ustalone fakty, które mają być stwierdzone przy pomocy żądanych materiałów.

Sąd może również zobowiązać do przekazania materiałów osoby trzeciej, które nie są stroną postępowania, w tym prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów.

Ustawa wprowadza dwa ograniczenia wobec podmiotów, które mogą złożyć pozew do sądu. W przypadku podmiotu zwolnionego z kary w ramach programu łagodzenia kar leniency dochodzić mogą jedynie poszkodowani z jego łańcucha dostaw lub usług (jego bezpośredni lub pośredni nabywcy lub dostawcy). Wobec pozostałych poszkodowanych ponosi on odpowiedzialność tylko wówczas, gdy nie jest możliwe uzyskanie pełnego odszkodowania od innych uczestników porozumienia ograniczającego konkurencję.

Zawężenie kręgu podmiotów mogących wystąpić z roszczeniem do bezpośrednich lub pośrednich partnerów handlowych ma również miejsce w przypadku małych i średnich przedsiębiorstw (MŚP).

Nowe przepisy zawierają m.in. definicję kartelu. Obejmuje ona porozumienia i praktyki ograniczające konkurencję, przewidziane w ustawie o ochronie konkurencji i konsumentów, które zostały uzgodnione przez co najmniej dwóch przedsiębiorców, będących wobec siebie konkurentami i które zmierzają do skoordynowania działań konkurencyjnych na rynku lub wpływania na istotne czynniki konkurencji.

Ustawa ma wejść w życie po 14 dniach od daty ogłoszenia w Dzienniku Ustaw. Po przyjęciu przez Radę Ministrów projekt ustawy będzie przedmiotem prac Sejmu.
Źródło: www.premier.gov.pl; UOKiK

Zmiany w prawie UE: wzrośnie bezpieczeństwo energetyczne

■ Parlament Europejski 2.03 głosował nad przyjęciem decyzji IGA wzmacniającej bezpieczeństwo dostaw surowców energetycznych

do UE. Nowelizacja decyzji IGA jest jednym z głównych priorytetów Unii Energetycznej, a wypracowane rozwiązania w zakresie wstępnej kontroli zgodności zawieranych umów międzyrządowych w dziedzinie energii z prawem UE są dużym sukcesem.

Polska od samego początku negocjacji ws. decyzji IGA, opowiadała się za jej rewizją. Udało się wprowadzić do treści decyzji możliwość kontroli umów na gaz i ropę ex ante, czyli przed ich zawarciem. Dodatkowo udało się wprowadzić do tekstu klauzulę rewizyjną na energię elektryczną. Nowe rozwiązania wpisują się w realizację Unii Energetycznej, której jednym z kluczowych obszarów działania jest zapewnienie bezpieczeństwa dostaw surowców energetycznych do UE.

Zgodnie z nową wersją decyzji IGA projekty umów będą musiały być notyfikowane do KE, a jej opinia będzie uwzględniona przy ich zawieraniu. Umowy międzyrządowe dot. energii elektrycznej zostaną objęte obowiązkową oceną ex post. Wprowadzona klauzula rewizyjna, przewiduje jednak objęcie także tych umów kontrolą ex ante w przyszłości. Uzgodniono ponadto, że niewiążące instrumenty, jak np. Memorandum of Understanding, będą podlegały dobrowolnej notyfikacji ex ante lub ex post, a KE może doradzać PCz wskazując na cele polityki energetycznej UE oraz żądać udziału w negocjacjach jako obserwator.

Podczas posiedzenia plenarnego PE w Starsburgu 2 marca br., deputowani zaakceptowali tekst zrewidowanej decyzji ustanawiającej mechanizm wymiany informacji w odniesieniu do umów międzyrządowych i niewiążących instrumentów w dziedzinie energii (tzw. decyzja IGA). Rewizja decyzji IGA jest jedną z kluczowych inicjatyw legislacyjnych pakietu na rzecz bezpieczeństwa gazowego opublikowanego przez KE w 2015 roku. Przyjęte zapisy wzmocnią kontrolę nad zawieraniem porozumieniami, przyczyniając się do zwiększenia bezpieczeństwa dostaw do UE.

Źródło: ME

Udział OZE w miksie energetycznych państw UE

■ Unia Europejska systematycznie zwiększa udział odnawialnych źródeł energii w miksie energetycznym, wynika z danych opublikowanych przez Eurostat. Prym wiodą kraje skandynawskie – Szwecja i Finlandia. Polska mimo wzrostu udziału OZE pozostaje w grupie państw, które muszą jeszcze do 2020 zwiększyć udział w OZE w konsumpcji energii do 15 procent. Na ostatnim miejscu jest Malta, Luksemburg i Holandia.

Duże dysproporcje w udziale OZE oraz w realizacji postanowień do 2020 roku pokazują, że rozwój OZE w Europie jest bardzo zróżnicowany.

W 2015 roku udział energii ze źródeł odnawialnych w zużyciu brutto osiągnął poziom 16,7 procent w Unii Europejskiej. To prawie dwukrotnie więcej niż w 2004 roku, kiedy wskaźnik ten wynosił 8,5 procent.

Udział energii ze źródeł odnawialnych w końcowym zużyciu energii brutto jest jednym z najważniejszych wskaźników określonych w strategii Europa 2020. Cel jaki ma zostać osiągnięty do 2020 roku dla całej UE to 20 procent udziału energii ze źródeł odnawialnych w końcowym zużyciu energii brutto. Jak pisze Eurostat energetyka odnawialna będzie odgrywać kluczową rolę w UE w kwestii zaspokojenia potrzeb energetycznych po 2020 roku. W związku z tym państwa członkowskie uzgodniły już nowy cel udziału energii odnawialnej w UE na poziomie co najmniej 27 procent do 2030 roku.

Od 2004 roku udział źródeł odnawialnych w końcowym zużyciu energii brutto wzrósł znacząco we wszystkich państwach członkowskich. W porównaniu z poprzednio badanym rokiem, udział OZE wzrósł w 22 z 28 państw członkowskich.

Jak dotychczas liderem w udziale OZE w końcowym zużyciu energii jest Szwecja, gdzie dzięki m.in. elektrowniom wodnym to źródło pozwala na 53,9 procentowe zaspokojenie potrzeb tego kraju. Wysoki wskaźnik odnotowano także w Finlandii (39,3 procent), na Łotwie (37,6 procent), Austrii (33 procent) oraz w Danii (30,8 procent). Najniższy udział OZE w końcowym zużyciu energii Eurostat odnotował w 2015 r. w Luksemburgu i na Malcie (po 5 procent) oraz w Holandii (5,8 procent), Belgii (7,9 procent) i Wielkiej Brytanii (8,2 procent). W Polsce wskaźnik ten wynosił 11,8 procent.

Polska sukcesywnie z roku na rok zwiększała ten wskaźnik. Jeszcze w 2004 r. wynosił on 6,9 procent.

Spośród 28 państw członkowskich UE, jedenaście osiągnęły już poziom wymagany do spełnienia krajowych celów na rok 2020. Są to: Bułgaria, Czechy, Dania, Estonia, Chorwacja, Włochy, Litwa, Węgry, Rumunia, Finlandia i Szwecja. Ponadto, Austria i Słowacja są bliskie spełnienia ego limitu i brakuje im 1 procent aby osiągnąć cele na 2020 r. Na przeciwnym biegunie jest Holandia której brakuje do spełnienia poziomu na 2020 r. 8,2 proc. Podobnie jest we Francji (7,8 procent),

Irlandii i Wielkiej Brytanii (oba kraje 6,8 procent) i Luksemburg (6,0 procent). W Polsce poziom założony w strategii do 2020 r. zakłada, że udział OZE w finalnej konsumpcji energii wynosi 15 procent.

Tryb wprowadzania raportu do Krajowej bazy

■ Zgodnie z § 3 ust. 1 rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 22.11.2016 r. w sprawie szczegółowego zakresu informacji zawartych w raporcie oraz sposobu jego wprowadzania do Krajowej bazy o emisjach gazów cieplarnianych i innych substancji (Dz. U. z 2016 r. poz. 1187) raport wprowadza się do Krajowej bazy przez stronę internetową KOBiZE, w trybie bezpośredniego połączenia z systemem teleinformatycznym, po zarejestrowaniu podmiotu korzystającego ze środowiska w Krajowej bazie i po zalogowaniu się do Krajowej bazy za pomocą identyfikatora (loginu) i hasła dostępu.

Przepisy nie wprowadzają obowiązku przekazywania do KOBiZE raportu lub informacji o wprowadzeniu raportu do Krajowej bazy (potwierzenia) w postaci papierowej.

W związku z powyższym KOBiZE zwraca się z prośbą o nie przysyłanie papierowej wersji raportu, czy potwierdzenia wprowadzenia raportu.

Źródło: KOBiZE

Emisja CO₂ ze źródeł energii na stałym poziomie

■ Międzynarodowa Agencja Energii (IEA) informuje, że przez ostatnie trzy lata, mimo wzrostu gospodarczego, poziom emisji dwutlenku węgla ze źródeł energii był na stałym zbliżonym do 32 mld ton poziomie.

Globalny poziom emisji dwutlenku z sektora energetycznego wyniósł w ubiegłym roku 32,1 mld ton i był na podobnym poziomie jak w poprzednich dwóch latach, podczas gdy światowa gospodarka wzrosła w o 3,1 procent.

Jak sygnalizuje IEA, utrzymywanie się względnie stałego poziomu emisji dwutlenku węgla to między innymi efekt rosnącego udziału w wytwarzaniu energii źródeł odnawialnych oraz gazowych i jądrowych, a także poprawy efektywności energetycznej i strukturalnych zmian w gospodarce światowej.

Z danych Agencji wynika, że emisje dwutlenku węgla spadły w Stanach Zjednoczonych i Chinach, dwóch największych na świecie konsumentów energii i emitentów dwutlenku węgla. Natomiast w Europie były stabilne. W efekcie, wzrosty emisji odnotowane w innych regionach świata zostały skompensowane.

Jak wskazują dane publikowane przez IEA, największy spadek emisji odnotowano w USA – o 3 procent czyli 160 mln ton, podczas gdy gospodarka wzrosła o 1,6 procent. Spadek ten w ocenie Agencji to efekt wzrostu dostaw gazu łupkowego i energetyki odnawialnej, które wypierały węgiel. Emisje w USA w zeszłym roku były najniższe od 1992 r.

W Chinach emisje dwutlenku węgla spadły w ubiegłym roku o 1 procent, ponieważ popyt na węgiel spadł, podczas gdy gospodarka wzrosła o 6,7 procent. Według Agencji było kilka przyczyn tego trendu: rosnący udział energii ze źródeł odnawialnych, energii jądrowej i gazu ziemnego w energetyce, ale także przejście z węgla na gaz w przemyśle i gospodarstwach domowych, który wynikał głównie z polityki rządu w zwalczaniu zanieczyszczenia powietrza.

Dwie trzecie wzrostu zapotrzebowania na energię elektryczną w Chinach, które było na poziomie 5,4 procent, było zaspokojone przez źródła odnawialne i energetykę jądrową – zwraca uwagę agencja i podkreśla, że Chiny uruchomiły pięć nowych reaktorów jądrowych zwiększając poziom produkcji energii z tego typu źródeł o 25 procent. Według danych IEA w Unii Europejskiej emisje w ubiegłym roku były w dużej mierze stabilne, gdyż popyt na gaz wzrósł o około 8 procent, a popyt na węgiel spadł o 10 procent. Energia odnawialna również odgrywała znaczącą, ale mniejszą rolę – ocenie IEA.

Fundusze na poprawę efektywności energetycznej w sektorze mieszkaniowym

■ Spółdzielnie i wspólnoty mieszkaniowe mogą ubiegać się o unijne środki w ramach POIiŚ 2014-2020 na poprawę efektywności energetycznej w budynkach. Ma to być realna pomoc dla mieszkańców, którzy chcą przeprowadzić termomodernizację, a dzięki temu obniżyć rachunki za ogrzewanie, a także zmniejszając zapotrzebowanie na energię, przyczyni się do ochrony jakości powietrza.

Na głęboką kompleksową modernizację energetyczną wielorodzinnych budynków mieszkaniowych zarezerwowano 300 mln zł, ale minimalna wartość projektu mogącego ubiegać się o dofinansowanie to 3 mln zł. Środki można pozyskać m.in. na: ocieplenie przegród zewnętrznych obiektu, wymianę oświetlenia na energooszczędne, przebudowę systemów grzewczych lub podłączenie bardziej efektywnego energetycznie i ekologicznie źródła ciepła.

Wnioski Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej (NFOŚiGW) będzie przyjmował od 31 marca do 29 maja 2017 r. Rozstrzygnięcie konkursu przewidziano na listopad 2017 r.

Źródło: MŚ

II Konkurs w ramach POIS

■ NFOŚiGW ogłosił drugi konkurs w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko działanie 1.2 Promowanie efektywności energetycznej i korzystania z odnawialnych źródeł energii w przedsiębiorstwach. Unijne dofinansowania czekają na duże przedsiębiorstwa. Nabór wniosków trwa od 31 marca do 29 maja 2017 r.

Budżet ze środków Funduszu Spójności w ramach konkursu wynosi 300 mln zł. Maksymalny udział dofinansowania w postaci pomocy zwrotnej (wraz z możliwością uzyskania premii inwestycyjnej) w wydatkach kwalifikowalnych na poziomie projektu jest ustalany zgodnie z przepisami pomocy publicznej, jednak nie może przekroczyć 75%. Przy czym pomoc zwrotna to oprocentowane zwrotne dofinansowanie z możliwością umorzenia spłat części kapitału tej pomocy (tj. przyznania premii inwestycyjnej), którego wysokość uzależniona jest od osiągnięcia zakładanego efektu (zmniejszenia zużycia energii) w wysokości od 5% do 15% wysokości wydatków kwalifikowalnych.

Dofinansowanie może być udzielone jedynie dużym przedsiębiorstwom (forma prawna: kod 019, kod 023, kod 115, kod 116, kod 117, kod 118, kod 120, kod 121, kod 124, kod 140). W ramach działania 1.2 wsparcie mogą uzyskać przedsięwzięcia wynikające z przeprowadzonego audytu energetycznego przedsiębiorstwa, zgodne z obwieszczeniem Ministra Energii z dnia 23 listopada 2016 r. w sprawie szczegółowego wykazu przedsięwzięć służących poprawie efektywności energetycznej, mające na celu poprawę efektywności energetycznej, a także zmierzające ku temu zmiany technologiczne w istniejących obiektach, instalacjach i urządzeniach technicznych. Chodzi m.in. o takie działania, jak: przebudowa linii produkcyjnych na bardziej efektywne energetycznie; głęboka, kompleksowa modernizacja energetyczna budynków w przedsiębiorstwach; zastosowanie technologii efektywnych energetycznie w przedsiębiorstwach przez przebudowę lub wymianę na energooszczędne urządzenia i instalacje technologiczne, oświetlenie, oraz ciągi transportowe linii produkcyjnych; budowa lub przebudowa lokalnych źródeł ciepła (w tym wymiana źródła na instalację OZE); zastoso-

wanie technologii odzysku energii wraz z systemem wykorzystania energii ciepła odpadowego w ramach przedsiębiorstwa.

W ramach pierwszego naboru dla działania 1.2 wpłynęło 10 wniosków na łączną kwotę wydatków całkowitych ponad 73 mln zł oraz kwotę dofinansowania w postaci pomocy zwrotnej w wysokości ponad 22 mln zł. Trwa ocena merytoryczna I i II stopnia. NFOŚiGW jako instytucja wdrażająca dla działania w kwietniu br. planuje co najmniej dwa szkolenia z zakresu procedury wnioskowania oraz zasad udzielania dofinansowania.

Źródło: NFOŚiGW

Informacja NFOŚiGW – białe certyfikaty, a pomoc inwestycyjna

■ NFOŚiGW zamieścił na swojej stronie informację: „Zasady uwzględniania wsparcia z „białych certyfikatów” przy aplikowaniu o środki w ramach POIiŚ”.

Ustawa z dnia 20 maja 2016 r. o efektywności energetycznej (Dz. U. poz. 831) nie przesądza czy prawa majątkowe ze świadectw efektywności energetycznej stanowią pomoc publiczną. Natomiast zgodnie z art. 20 ust. 2 tej ustawy, świadectwo efektywności energetycznej nie przysługuje dla przedsięwzięcia służącego poprawie efektywności energetycznej, jeżeli na jego realizację przyznano pomoc inwestycyjną w przypadku, gdy przyznanie tego świadectwa spowoduje przekroczenie dopuszczalnej wysokości pomocy publicznej na to przedsięwzięcie, przyjmując, że wartość praw majątkowych wynikających z tych świadectw stanowi iloczyn kwoty 1500 zł za tonę oleju ekwiwalentnego oraz ilości energii finalnej planowanej do zaoszczędzenia średnio w ciągu roku.

Powyższe oznacza, że każdorazowo należy sprawdzać, czy łącznie wartość świadectw przyznanych w związku z przedsięwzięciem (wartość ustalona jak wyżej) i pomocy inwestycyjnej udzielonej na to przedsięwzięcie nie przekracza dopuszczalnej wysokości pomocy publicznej na dane przedsięwzięcie.

W związku z powyższym, Wnioskodawca występując do NFOŚiGW o pomoc inwestycyjną na dany projekt zobowiązany będzie do przedstawienia wartości wsparcia wynikającego zarówno z każdej planowanej/otrzymanej pomocy inwestycyjnej na ten projekt, jak również wsparcia wynikającego ze świadectw efektywności energetycznej związanych z tym samym projektem (bez względu na to, czy świadectwa zostały już wydane, czy też Wnioskodawca zamierza o nie wystąpić lub wystą-

pił, ale ich jeszcze nie otrzymał). NFOŚiGW przy ocenie dopuszczalności wnioskowanej pomocy uwzględni wszystkie wykazane wsparcia. W sytuacji kiedy wystąpi ryzyko przekroczenia dopuszczalnej intensywności pomocy, wówczas Wnioskodawca zmuszony będzie (wybór do decyzji Wnioskodawcy) albo do obniżenia pomocy inwestycyjnej (w praktyce – jeszcze nie przyznanej) albo będzie mógł wystąpić do URE o świadectwa niższej wartości niż wynikające ze zmniejszenia zużycia energii (o ile jeszcze nie otrzymał świadectw). W tym drugim przypadku Wnioskodawca ponosi ryzyko straty, gdyż w przypadku nieotrzymania pomocy inwestycyjnej (np. w przypadku wyczerpania budżetu) nie będzie już mógł skorygować (podnieść) wartości świadectw efektywności energetycznej.

Źródło: NFOŚiGW

Raport z rynku CO₂ – luty 2017

■ KOBiZE udostępniło kolejny numer „Raportu z rynku CO₂ – luty 2017”, w którym prezentowane są informacje dotyczące uwarunkowań rynkowych mających wpływ na system EU ETS.

W tym wydaniu znajdują się m.in. informacje na temat kształtowania się cen jednostek EUA/EUAA/CER w lutym oraz wybrane, zbiorcze dane z rynku pierwotnego i wtórnego dotyczące jednostek EUA i CER. Ponadto, w numerze zamieszczono informacje na temat aktualnych prognoz cen uprawnień EUA w latach 2017-2030, stanu prac nad projektem dyrektywy EU ETS (przedstawienie propozycji Parlamentu Europejskiego oraz Rady UE), celów klimatycznych Indonezji i Tajlandii, kalendarium najważniejszych wydarzeń związanych z funkcjonowaniem systemu EU ETS i non-ETS w przyszłym miesiącu, a także informacje o innych systemach ETS na świecie oraz pozostałe informacje.

Źródło: KOBiZE

Wznowienie aukcji organizowanych przez Polskę na platformie EEX

■ KOBiZE informuje, że Polska podpisała umowę na sprzedaż uprawnień do emisji ze wspólną platformą aukcyjną giełdy EEX. W związku z powyższym, w dniu 15 marca 2017 r. giełda EEX opublikowała nowy kalendarz aukcji polskich uprawnień EUA na 2017 r. Planowany do sprzedaży w 2017 r. wolumen ma wynieść blisko 85,88 mln uprawnień EUA (14,99 mln niesprzedanych w 2016 r. oraz 70,89 mln przewidzianych do sprzedaży w 2017r.). Aukcje odbywać się będą w co drugą środę, natomiast oferty na aukcji można składać w godzinach od 9:00 do 11:00.

Na każdej aukcji przedmiotem sprzedaży będzie 4,857 mln uprawnień EUA, z wyjątkiem pierwszej i ostatniej aukcji oraz aukcji przeprowadzanych w sierpniu.

W dniu 29 marca 2017 roku giełda European Energy Exchange, w imieniu Polski, przeprowadziła pierwszą w 2017 r. aukcję uprawnień do emisji (EUA).

Do sprzedaży na aukcji przeznaczonych zostało 5 738 500 EUA (najwyższy wolumen sprzedawany przez Polskę na pojedynczej aukcji w historii). Całkowite zapotrzebowanie na uprawnienia do emisji, zgłoszone przez uczestników aukcji, wyniosło 14 198 000 EUA. Popyt na uprawnienia EUA był blisko 2,5-krotnie większy niż liczba EUA oferowana do sprzedaży w ramach aukcji. W aukcji uczestniczyło 21 podmiotów, a cena rozliczeniowa wyniosła 4,71 euro/EUA. Przychód ze sprzedaży uprawnień EUA wyniósł 27 028 335 euro.

W sumie w 2017 r. za pośrednictwem giełdy EEX Polska planuje sprzedać 85 877 000 uprawnień EUA.

Źródło: KOBiZE

Etykiety energetyczne będą bardziej czytelne dla konsumentów

■ Unia Europejska wprowadzi nowe zasady etykietowania efektywności energetycznej na sprzętach AGD, zastępując dotychczasowe kategorie z plusami, jak A+, bardziej przejrzystą skalą od A do G. Jest już porozumienie Parlamentu Europejskiego i Rady UE w tej sprawie.

Do 2020 roku etykiety energetyczne na takich produktach jak lodówki, odkurzacze czy pralki mają być opatrzone jasną skalą od A do G, usunięte zostaną natomiast zwiększające się liczby plusów (czyli oznaczenia A+, A++, A+++).

Nowe oznaczenia w sposób czytelny pokazywać będą klasę efektywności energetycznej danego modelu produktu i całkowitą konsumpcję energii w skali rocznej, podaną w kilowatogodzinach. Utrzymany zostanie wygląd etykiet i ich kolor, od ciemnozielonego po czerwony. A jeśli w przypadku niektórych produktów niedozwolone będą najgorsze klasy energetyczne F i G, zostaną one oznaczone na szaro.

Według ekspertów obowiązujący dzisiaj system etykietowania energetycznego jest już mało przejrzysty i nie oddaje poziomu rozwoju technologicznego produktów. Konsumentów dezorientować może zwłaszcza wypełnienie i bałagan w zakresie najwyższych klas efektywności energetycznej.

Obecnie większość sprzętów na rynku spełnia wymagania klasy A, ustanowione w 2010 r. Żeby więc doprecyzować efektywność energetyczną produktu, do oznaczeń zaczęto dodawać plusy. Dziś 25 procent produktów na rynku UE znajduje się na szczycie skali A, a 50 procent w dwóch najwyższych skalach efektywności A i B. Teoretycznie więc większość gospodarstw domowych w Unii korzysta ze sprzętu o najwyższej efektywności energetycznej. Co nie oznacza, że wszystkie te sprzęty są jednakowo energooszczędne. Teraz dzięki przejrzystemu etykietowaniu energetycznemu klienci będą mogli porównywać produkty pod kątem ich efektywności energetycznej i świadomie decydować się na zakup sprzętów energooszczędnych. Przyczyni się to do oszczędności energii i obniżenia rachunków za prąd. Nowe przepisy wpłyną też korzystnie na rozwój unijnego rynku, bo będą sprzyjały innowacjom w zakresie wytwarzania energooszczędnych sprzętów i inwestycjom w ich produkcję. Tym bardziej, że efektywność energetyczna jest zasadniczym elementem klimatyczno-energetycznej polityki UE do 2030 r.

„Nowe etykiety energetyczne pomogą zaoszczędzić gospodarstwom domowym nawet 500 euro rocznie, zwiększą zyski producentów i sprzedawców o ponad 65 mld euro w ciągu roku i pozwolą zaoszczędzić tyle energii, ile rocznie zużywają Włochy i kraje bałtyckie razem wzięte”, powiedział komisarz UE ds. polityki klimatycznej i energetycznej Miguel Arias Canete.

Jak szczegółowo wyliczają organizacje konsumenckie, energooszczędna lodówka to oszczędność 30 euro rocznie na rachunkach za prąd, bojler do podgrzewania wody to 119 euro, a piec grzewczy ponad 120 euro. Badania konsumenckie wskazują, że już dzisiaj około 85 procent Europejczyków, kupując sprzęt, kieruje się informacją o tym, ile zużywa on energii.

„Rozwój technologiczny daje mieszkańcom UE dostęp do najbardziej nowoczesnych produktów na rynku. Dlatego to najwyższy czas, żeby zaktualizować oznakowania energetyczne. Lepsza i bardziej dostępna informacja o tym, ile dane urządzenie konsumuje energii, pozwoli konsumentom wybierać podczas zakupów najlepsze produkty”, powiedział komisarz UE ds. unii energetycznej. Urzędnicy chcą także stworzenia strony z kompleksową bazą produktów, co pozwoli państwu członkowskim lepiej nadzorować rynek, a także da konsumentom możliwość porównywania konkretnych produktów. Nowe przepisy obejmą także aktualizację oprogra-

mowania sprzętów i tzw. inteligentnych urządzeń domowych, dzięki czemu mogą stać się one bardziej energooszczędne. Regulacje nie obejmą natomiast sprzętów używanych lub z drugiej ręki. Nie będą dotyczyć także urządzeń służących do transportu, jak windy lub pasy transmisyjne, które pozostają w tym samym miejscu podczas eksploatacji.

Komisja Europejska zaproponowała uproszczenie etykiet energetycznych i wprowadzenie skali od A do G w lipcu 2015 r. Właśnie zakończyły się trójstronne negocjacje instytucji UE w tej sprawie i udało się wypracować porozumienie pomiędzy PE i Radą UE, gdzie reprezentowane są rządy krajów członkowskich. Aby przepisy mogły wejść w życie, muszą zostać jeszcze oficjalnie przyjęte przez europarlament oraz Radę UE.

Spotkanie ministra środowiska z samorządowcami

■ 15 marca 2017 r. w Sieradzu odbyło się spotkanie Ministra Środowiska z samorządowcami poświęcone poprawie jakości powietrza, rozwoju geotermii i możliwości dofinansowania ekologicznych działań samorządów. Obowiązkiem władz centralnych jest dbanie o bezpieczeństwo ekologiczne państwa, czyli m.in. tworzenie dobrych rozwiązań prawnych, natomiast samorząd jest odpowiedzialny za kulturę współżycia ze środowiskiem.

W opinii ministra jednym ze sposobów na poprawę jakości powietrza w Polsce jest także rozwój geotermii.

Na obszarze Polski udokumentowano 26 złóż wód termalnych oraz 30 złóż wód o charakterze leczniczym i termalnym. Powszechność występowania oraz odnawialność energii geotermalnej, a także brak zależności od zmieniających się warunków klimatycznych, dają możliwość wykorzystania potencjału geotermalnego w szeregu instalacjach m.in. do ogrzewania pomieszczeń i przygotowania ciepłej wody użytkowej, zastosowania w rolnictwie, balneoterapii i rekreacji.

„Hasło, które przyświeca działaniom MŚ na rzecz poprawy jakości powietrza to „Dobre paliwo w dobrym kotle”. Zabiegamy o to, żeby rozporządzenia Ministra Rozwoju i Ministra Energii zostały wprowadzone jeszcze w połowie tego roku, tak, aby nowy sezon grzewczy rozpoczął z nowymi normami jakości” – powiedział minister w trakcie spotkania. Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej przeznaczył w tym roku na działania i programy poprawiające jakość powietrza ponad 10 mld zł. Środki te zostaną

przeznaczone m.in. na rozwój miejskich sieci ciepłowniczych, termomodernizację budynków użyteczności publicznej czy rozwój odnawialnych źródeł energii.

Programy priorytetowe Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej umożliwiają uzyskanie wsparcia finansowego na różnych etapach realizacji inwestycji zmierzającej do wykorzystania potencjału geotermalnego. Jest to głównie program priorytetowy pn. Geologia i górnictwo, część 1) Poznanie budowy geologicznej kraju oraz gospodarka zasobami złóż kopalin i wód podziemnych, który umożliwia uzyskanie dofinansowania np. na realizację odwiertu poszukiwawczo-rozpoznawczego dla ujęcia wód termalnych.

Realizację inwestycji geotermalnych wspiera także program priorytetowy NFOŚiGW pn. Poprawa jakości powietrza, część 1) Energetyczne wykorzystanie zasobów geotermalnych. W jego ramach możliwe jest uzyskanie wsparcia dla realizacji przedsięwzięcia dotyczącego budowy nowej, rozbudowy lub modernizacji istniejącej ciepłowni/elektrociepłowni geotermalnej. Wsparciem mogą zostać objęte także: modernizacja lub rozbudowa istniejących źródeł wytwarzania energii o ciepłownię/elektrociepłownię geotermalną oraz wykonanie lub rekonstrukcja otworu z zastrzeżeniem, że nie kwalifikuje się do wykonania otworu badawczego. Formy dofinansowania w ramach tego programu to pożyczka lub inwestycja kapitałowa.

Aktualnie trwają prowadzone przez Ministerstwo Rozwoju negocjacje nad kształtem kolejnej perspektywy tzw. funduszy norweskich i EOG (Mechanizm Finansowy Europejskiego Obszaru 2014-2021 i Norweski Mechanizm Finansowy 2014-2021). Ministerstwo Środowiska podejmuje starania, żeby geotermia była jednym z obszarów dofinansowanych ze środków norweskich.

Źródło: MŚ

Ograniczenie prawa wglądu - wskazówki

■ Doprecyzowanie sytuacji, w których przedsiębiorca może złożyć wniosek o ograniczenie prawa wglądu w postępowaniach prowadzonych przez Prezesa UOKiK. Określenie warunków, jakie musi spełnić wniosek - o tym wszystkim przedsiębiorcy mogą przeczytać w specjalnie opracowanym dokumencie.

Zgodnie z prawem strony postępowania mają dostęp do akt spraw prowadzonych przez Prezesa UOKiK. Prawo to jednak nie ma charakteru bezwzględny - ustawa

antymonopolowa przewiduje bowiem możliwość ograniczenia stronie prawa wglądu do informacji o szczególnym charakterze, np. stanowiących tajemnicę przedsiębiorstwa. UOKiK opracował instrukcje dotyczące sposobu składania wniosków o ograniczenie prawa wglądu w postępowaniach w sprawach: praktyk ograniczających konkurencję, naruszających zbiorowe interesy konsumenckie, o uznanie postanowień wzorca umowy za niedozwolone oraz nakładania kar pieniężnych. Dokument dostępny na stronie internetowej Urzędu uwzględnia orzecznictwo sądowe i został przygotowany z myślą o przedsiębiorcach, aby ułatwić im składanie wniosków oraz usprawnić i skrócić czas prowadzonych postępowań. Wskazuje materialne i formalne wymogi jakie musi spełnić przedsiębiorca przedkładając wniosek.

Przedsiębiorca ma obowiązek wykazania, że przesłanki pozwalające zakwalifikować określone informacje jako tajemnicę przedsiębiorstwa są spełnione. Wniosek należy sformułować w sposób czytelny i konkretny:

- informacje, które mają podlegać ochronie jako tajemnica przedsiębiorstwa muszą być precyzyjnie wskazane,
- odrębnie w odniesieniu do każdej informacji lub kategorii informacji powinien uzasadnić, że stanowią one tajemnicę przedsiębiorstwa. Musi wykazać, że podjął wszelkie kroki zmierzające do ochrony informacji lub kategorii informacji oraz że nie zostały one ujawnione do wiadomości publicznej,
- powinien precyzyjnie wskazać, w stosunku do których stron postępowania wnosi o ograniczenie prawa wglądu.

Jeśli powyższe wymogi nie zostaną spełnione, **Urząd może nie uwzględnić złożonego wniosku**. Aby ułatwić przedsiębiorcom poprawne sporządzenie wniosku o ograniczenie prawa wglądu Prezes UOKiK przygotował, jako załącznik do wytycznych, wzór wniosku wraz z objaśnieniami.

Składając wniosek przedsiębiorca powinien wiedzieć, że za tajemnicę przedsiębiorstwa nie zostaną uznane publicznie dostępne informacje, w tym np.:

- dane z KRS,
- dane CEIDG,
- dane zawarte w rocznych sprawozdaniach finansowych,
- informacje opublikowane na stronach internetowych, w ogólnodostępnych raportach, prasie branżowej lub na ulotkach informacyjnych,
- dane ujawnione w czasie publicznych prezentacji,

- daty stosowania określonych materiałów reklamowych przez przedsiębiorcę,
- informacje, co do których ustawodawca zobowiązał przedsiębiorcę do ich podania do wiadomości publicznej (np. informacja o zakresie umocowania do dokonywania czynności faktycznych lub prawnych przez pośrednika kredytowego).

W każdym wypadku przekazania przez przedsiębiorcę Prezesowi UOKiK informacji podlegających ochronie (zarówno w toku postępowania wyjaśniającego, jak i postępowania właściwego) konieczne jest wykazanie przez niego, że informacje te stanowią tajemnicę przedsiębiorstwa i wyraźne zastrzeżenie konieczności ich nieujawniania.

Źródło: UOKiK

Konferencja NFOŚiGW z doradztwa energetycznego

■ W dniach 23-24 marca 2017 r. w Zakopanem odbyła się konferencja NFOŚiGW z cyklu „Efektywność energetyczna i OZE – oferta finansowa i wsparcie doradcze” w ramach unijnego projektu pn. „Ogólnopolski system wsparcia doradczego dla sektora publicznego, mieszkaniowego oraz przedsiębiorstw w zakresie efektywności energetycznej oraz OZE”. Głównym celem konferencji było nawiązanie współpracy z jednostkami samorządu terytorialnego i przedsiębiorcami regionu tatrzańskiego.

W konferencji udział wzięli reprezentanci NFOŚiGW, Małopolskiego WFOŚiGW, Wojewody Małopolskiego, Samorządu Wojewódzkiego, starostw i gmin, przedsiębiorców z południowej Małopolski, a w szczególności z Podhala, pracownicy Banku Ochrony Środowiska oraz Geotermii Podhalańskiej.

„Ogólnopolski systemu wsparcia doradczego dla sektora publicznego, mieszkaniowego oraz przedsiębiorstw w zakresie efektywności energetycznej oraz OZE” jest oparty o strukturę doradców świadczących usługi z poziomu lokalnego i regionalnego. Celem projektu jest promocja gospodarki niskoemisyjnej w Polsce. Wsparcie doradcze dotyczy zagadnień zrównoważonej energetyki – efektywności energetycznej oraz OZE. Obejmuje prowadzenie działań szkoleniowo-doradczych oraz zwiększających świadomość społeczeństwa (w tym grup, którym jest dedykowane wsparcie w ramach POIiŚ oraz Regionalnych Programów Operacyjnych), w zakresie efektywności energetycznej oraz wykorzystywania odnawialnych źródeł energii. NFOŚiGW organizuje cykl około 50 konferencji pn. „Efektywność energetyczna i OZE

– oferta finansowa i wsparcie doradcze”, podczas których prezentuje formy realizacji i cele ogólnopolskiego systemu doradztwa energetycznego.

Średnie ceny sprzedaży energii elektrycznej na rynku konkurencyjnym: kwartalna i roczna

■ Prezes URE poinformował o średniej cenie sprzedaży energii elektrycznej na rynku konkurencyjnym w IV kwartale 2016 r. MWh.

Szczegóły, w tym metodologia obliczania cen, znajdują się w Informacji Prezesa URE nr 17/2017 w sprawie średniej ceny sprzedaży energii elektrycznej na rynku konkurencyjnym za rok 2016 oraz Informacji Prezesa URE nr 18/2017 w sprawie średniej ceny sprzedaży energii elektrycznej na rynku konkurencyjnym w IV kwartale 2016 r.

Źródło: URE

Korekta roczna kosztów osieroconych oraz kosztów powstałych w jednostkach opalanych gazem ziemnym za 2016 r.

■ Do 15 maja 2017 r. wytwórcy i inne podmioty wchodzące w skład grup kapitałowych powinny przekazać informacje i dane niezbędne do obliczenia korekty rocznej kosztów osieroconych oraz korekty rocznej kosztów zużycia odebranego i kosztów nieodebranego gazu ziemnego za 2016 r.

W przypadku braku wymaganych danych i dokumentów we wskazanym terminie powinny one zostać przekazane do URE niezwłocznie po ich uzyskaniu przez wytwórcę czy inne podmioty.

Nie później niż do 30 czerwca 2017 r. wytwórcy i inne podmioty mogą dokonać weryfikacji i potwierdzenia aktualności przedłożonych danych. Powinno to nastąpić jednak niezwłocznie po rozpatrzeniu i zatwierdzeniu przez walne zgromadzenie sprawozdania finansowego wytwórcy / innego podmiotu za 2016 r.

Szczegóły dotyczące zakresu i sposobu przekazywania informacji i danych oraz konieczne do wypełnienia formularze znajdują się w Informacji Prezesa URE dla wytwórców i innych podmiotów wchodzących w skład grup kapitałowych o szczegółowym zakresie i sposobie przekazywania informacji i danych niezbędnych do obliczenia korekty rocznej kosztów osieroconych oraz kosztów powstałych w jednostkach opalanych gazem ziemnym za 2016 rok.

Źródło: URE

Informacje Prezesa URE w sprawie wskaźnika referencyjnego oraz średnich cen energii elektrycznej i ciepła

■ Zgodnie z przepisami ustawy - Prawo energetyczne, Prezes URE, w terminie do 31 marca każdego roku, publikuje informacje i wskaźniki o istotnym znaczeniu dla uczestników rynku energii.

Realizując obowiązki publikacyjne, regulator przekazał informacje dotyczące:

- średniej ceny energii elektrycznej dla odbiorcy w gospodarstwie domowym, uwzględniającej opłatę za świadczenie usługi dystrybucji energii elektrycznej, obliczonej na podstawie cen zawartych w umowach kompleksowych za 2016 r. Cena ta, zawierająca podatek akcyzowy, bez VAT, wyniosła 0,4987 zł/kWh,
- średnich cen sprzedaży energii elektrycznej wytworzonej w wysokosprawnej kogeneracji za 2016 r.,
- średnich cen sprzedaży ciepła wytworzonego w należących do przedsiębiorstw posiadających koncesje jednostkach wytwórczych niebędących jednostkami kogeneracji za 2016 r.,
- wskaźników referencyjnych ustalonych dla poszczególnych rodzajów paliw dla potrzeb kalkulacji taryf.

Szczegóły są zawarte w poniższych Informacjach Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki:

- Informacja Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki nr 19/2017 w sprawie średnich cen sprzedaży energii elektrycznej wytworzonej w wysokosprawnej kogeneracji za 2016 rok,
- Informacja Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki nr 20/2017 w sprawie wskaźnika referencyjnego ustalanego przez Prezesa URE zgodnie z metodologią określoną w rozporządzeniu Ministra Gospodarki z dnia 17 września 2010 r. w sprawie szczegółowych zasad kształtowania i kalkulacji taryf oraz rozliczeń z tytułu zaopatrzenia w ciepło (Dz. U. z 2010 r. Nr 194, poz. 1291),
- Informacja Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki nr 21/2017 w sprawie średnich cen sprzedaży ciepła wytworzonego w jednostkach wytwórczych niebędących jednostkami kogeneracji za 2016 rok,
- Informacja Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki nr 22/2017 w sprawie średniej ceny energii elektrycznej dla odbiorcy w gospodarstwie domowym uwzględniającej opłatę za świadczenie usługi dystrybucji energii elektrycznej, obliczonej na podstawie cen zawartych w umowach kompleksowych za 2016 rok.

Źródło: URE

Korekta końcowa kosztów osieroconych powstałych w elektrowniach i elektrociepłowniach po wcześniejszym rozwiązaniu KDT

■ Do 31 maja 2017 r. wytwórcy i inne podmioty wchodzące w skład grup kapitałowych zostali zobowiązani do przekazania informacji i danych niezbędnych do obliczenia korekt końcowych kosztów osieroconych, powstałych w elektrowniach i elektrociepłowniach po wcześniejszym rozwiązaniu kontraktów długoterminowych (KDT).

W przypadku braku niektórych wymaganych danych i dokumentów w tym terminie powinny one zostać przekazane do URE niezwłocznie po ich uzyskaniu przez wytwórcę/podmiot. Wytwórca, nie później niż **do 30 czerwca 2017 r.**, może dokonać weryfikacji i potwierdzenia aktualności przedłożonych danych. Powinno to nastąpić jednak niezwłocznie po rozpatrzeniu i zatwierdzeniu przez walne zgromadzenie sprawozdania finansowego wytwórcy/innego podmiotu za 2016 r.

Do 31 marca każdego roku kalendarzowego Prezes URE informuje wytwórców i inne podmioty wchodzące w skład grup kapitałowych o szczegółowym zakresie i sposobie przekazania informacji i danych, niezbędnych do obliczenia korekt końcowych kosztów osieroconych, powstałych w elektrowniach i elektrociepłowniach po wcześniejszym rozwiązaniu kontraktów długoterminowych (KDT).

Wysokość korekty końcowej kosztów osieroconych zostanie ustalona przez Prezesa URE do 31 sierpnia 2017 r. w drodze administracyjnej (zgodnie z art. 31 ust. 1 ustawy KDT), z uwzględnieniem wyłaconych zaliczek i korekt rocznych, dla wytwórcy, któremu zakończył się okres korygowania.

Szczegóły dotyczące zakresu i sposobu przekazywania informacji i danych oraz konieczne do wypełnienia formularze znajdują się w Informacji dla wytwórców i innych podmiotów wchodzących w skład grup kapitałowych o szczegółowym zakresie i sposobie przekazywania informacji i danych niezbędnych do obliczenia korekty końcowej kosztów osieroconych w związku z zakończeniem okresu korygowania.

Źródło: URE

„Gospodarka Obiegu Zamkniętego w energetyce zawodowej”

■ „Gospodarka Obiegu Zamkniętego w energetyce zawodowej” to tytuł spotkania z udziałem wiceministrów Pawła Sałka oraz Sławomira Mazurka, które odbyło się w Mini-

sterstwie Środowiska 31.03. Podczas spotkania przedstawiony został aktualny stan prac dotyczących Gospodarki Obiegu Zamkniętego (GOZ) na poziomie unijnym i krajowym. Działania w tym obszarze zostały dotychczas podjęte na takich polach jak: odpady spożywcze, ekoprojekt, nawozy organiczne, gwarancje dla towarów konsumpcyjnych oraz innowacje i inwestycje.

Wiceminister Sławomir Mazurek podkreślił, że rok 2017 będzie bardzo ważny dla dialogu politycznego dotyczącego Gospodarki Obiegu Zamkniętego. Dlatego Komisja oraz Europejski Komitet Ekonomiczno-Społeczny planują powołać platformę skupiającą zainteresowane tym obszarem strony.

Wiceminister Mazurek przypomniał także, że 26 stycznia 2017 roku Komisja Europejska przyjęła Sprawozdanie dla Parlamentu Europejskiego, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów na temat wdrażania planu działania na rzecz gospodarki o obiegu zamkniętym. Przedstawia ono pełny przegląd dotychczasowych działań, a także wyznacza kluczowe cele na rok 2017 w obszarze GOZ.

„Szczególnie istotne jest przyjęcie w tym roku pakietu wniosków ustawodawczych dotyczących odpadów. Ma to kluczowe znaczenie dla uruchomienia inwestycji na rzecz zwiększenia i poprawy recyklingu w całej UE” – powiedział wiceminister Sławomir Mazurek.

Podczas spotkania zostały także omówione potencjalne możliwości dotyczące zwiększenia poziomu wykorzystywania gospodarczego (odzysku) odpadów z energetyki węglowej. Dotyczy to przede wszystkim popiołów, czyli tzw. ubocznych produktów spalania, które mogą być wykorzystywane do produkcji cementu lub betonu.

Paweł Sałek, wiceminister środowiska, pełnomocnik rządu ds. polityki klimatycznej, podkreślił, że popioły można wykorzystywać jako substytuty materiałów budowlanych. Dzięki ich zagospodarowaniu przyczyniamy się do realizacji celów wynikających z Gospodarki Obiegu Zamkniętego.

Koncepcja zwiększania gospodarczego wykorzystania tzw. ubocznych produktów spalania z energetyki węglowej była już wcześniej prezentowana podczas szczytu klimatycznego COP22 w Marrakeszu.

W spotkaniu w Ministerstwie Środowiska udział wzięli m.in. przedstawiciele resortu środowiska, w tym wiceministrowie Paweł Sa-

łek oraz Sławomir Mazurek, a także reprezentanci Towarzystwa Gospodarczego Polskie Elektryczne oraz Politechniki Warszawskiej.
Źródło: MŚ

Stopa wolna od ryzyka w II kwartale 2017 r.

■ Prezes URE informuje, że dla potrzeb określania wskaźnika kosztu zaangażowanego kapitału przyjmowanego do kalkulacji taryf infrastrukturalnych przedsiębiorstw sektora gazowego oraz operatorów systemów elektroenergetycznych, przedkładanych do zatwierdzenia w II kwartale 2017 r., stopa wolna od ryzyka wynosi 3,140%.

Dla porównania, w I kwartale 2017 r. stopa ta wynosiła 3,002%.

Więcej szczegółów zawiera Informacja Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki nr 23/2017.
Źródło: URE

Gazete Biznesu dla dwóch przedsiębiorstw ciepłowniczych

■ Przedsiębiorstwo Ciepłowniczo-Usługowe w Piasecznie i Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej w Świdniku zostały laureatami tegorocznej edycji Gazet Biznesu. Gazete Biznesu to ranking najdynamiczniej rozwijających się małych i średnich firm.

O tytuł Gazet Biznesu 2016 mogła ubiegać się firma, która rozpoczęła działalność przed rokiem 2013 i prowadzi ją nieprzerwanie do dziś, w roku bazowym 2013 przychody ze sprzedaży mieściły się w przedziale pomiędzy 3 a 200 mln złotych, w latach 2013-2015 z roku na rok odnotowywała wzrost przychodów ze sprzedaży i ani razu nie odnotowała straty w tym okresie.

Nowy system ciepłowniczy w Mińsku Mazowieckim

■ PEC w Mińsku Mazowieckim w 2017 roku planuje budowę systemu ciepłowniczego na potrzeby nowego osiedla mieszkaniowego realizowanego przez miasto.

Osiedle powstanie na byłych terenach wojskowych przy ul. Warszawskiej. W ramach planowanej inwestycji przewiduje się budowę ciepłowni wodnej o mocy zainstalowanej ok. 230 kW wraz z osiedlową siecią ciepłowniczą. Ciepłownia jest przewidziana jako kontenerowe źródło ciepła na cele ogrzewcze nowo powstającego osiedla mieszkaniowego w postaci 32 budynków mieszkalnych.

Ciepłownie ze Słupska i Ustki nagrodzone przez Solidarność

■ Spółki PEC „EMPEC” w Ustce oraz ENGIE EC w Słupsku znalazły się w gronie laureatów IX edycji organizowanego przez „Solidarność” konkursu Pracodawca Przyjazny Pracownikom. Ciepłownie zajęły odpowiednio piąte i szóste miejsce.

Komisja certyfikacyjna brała pod uwagę m.in. przestrzeganie prawa pracy, zawieranie układów zbiorowych pracy, zatrudnianie pracowników na czas nieokreślony, uzwiązkowanie oraz funkcjonowanie rady pracowników. Dla obu firm to bardzo duże wyróżnienie ponieważ ich szefowie zwracają dużo uwagi na sprawy pracownicze.

Konkurs jest organizowany przez NSZZ „Solidarność” pod patronatem prezydenta RP Andrzeja Dudy. Celem konkursu jest promowanie pracodawców, którzy wyróżniają się w stosowaniu dobrych praktyk w zakresie przestrzegania przepisów prawa pracy, w szczególności poprzez stabilność zatrudnienia, przestrzegania bezpieczeństwa i higieny pracy oraz prawa zrzeszania się w związki zawodowe. Kandydatów zgłaszają podstawowe jednostki organizacyjne „Solidarności”. Certyfikatem można się posługiwać przez trzy lata.

Czy Veolia planuje kolejne przejścia w Polsce?

■ W ocenie dyrekcji Grupy Veolia w Polsce na poziomie lokalnym rynek ciepłowniczy w Polsce ma jeszcze spory potencjał, więc nie wykluczają kolejnych przejść w tym sektorze. Trzeba jednocześnie zaznaczyć, że nabywanie aktywów spółek nie jest jedynym rozwiązaniem, możliwa jest także opcja wieloletniej dzierżawy.

W 2016 roku sprzedaż energii elektrycznej i ciepła grupy Veolia w Polsce wyniosła odpowiednio 1 866 057,7 MWh oraz 57 004 001,83 GJ. Według uzyskanych informacji grupa Veolia w Polsce reinwestuje 66 proc. zysku EBIDTA rocznie.

W roku bieżącym Veolia obchodzi jubileusz 20 lat działalności w Polsce i przez cały ten czas w trosce o jak najlepszą obsługę klientów i zapewnienie niezawodności dostaw oraz mając na uwadze ochronę środowiska konsekwentnie inwestuje w modernizację swoich jednostek produkcyjnych i infrastruktury dystrybucyjnej oraz rozbudowę sieci.

Niezależnie od inwestycji we własną infrastrukturę sieci ciepłowniczych i wodnych oraz źródeł wytwarzania Veolia współpracuje z przemysłem w obszarach energii, wody i odpadów w różnych modelach biznesowych w celu, co podkreśla, jak najefektywniejszego wykorzystania zasobów zgodnie z zasadami gospodarki o obiegu zamkniętym (cykularnej).

Jednym z najważniejszych celów inwestycyjnych Veolii w Polsce w 2107 roku jest modernizacja instalacji produkcyjnych – turbiny w Poznaniu, turbosespołu w EC4 w Łodzi oraz budowa instalacji odazotowania w Łodzi i Poznaniu i instalacji odsiarczania w łódzkiej EC3.

W 2017 r., w ramach walki z problemem tzw. niskiej emisji, Veolia będzie kontynuowała rozbudowę sieci ciepłowniczej na nowych terenach, jak również podłączanie do niej tych obiektów, w których istnieją już stare, nieefektywne źródła ciepła.

Tego rodzaju inwestycje Veolia będzie realizowała w Warszawie, Łodzi i Poznaniu, jak również w mniejszych miejscowościach: Świeciu, Przasnyszu, Lidzbarku Warmińskim, Tarnowskich Górach, Chrzanowie oraz Zamościu. Grupa będzie także kontynuować inwestycje poprawiające efektywność sieci ciepłowniczych (w kierunku tzw. inteligentnego systemu, a co za tym idzie poprawę obsługi naszych klientów). Wiele z tych działań będzie realizowanych przy wsparciu finansowym NFOŚiGW.

Budowa nowych źródeł wytwórczych z powodu braku długoterminowego wsparcia dla kogeneracji nie jest aktualnie opłacalna, dlatego Grupa nie planuje w tym roku tego typu inwestycji.

Veolia często współpracuje z klientami przemysłowymi pomagając im zmodernizować wykorzystywane przez nich przestarzałe ciepłownie czy inne źródła energii. Te instalacje, dotychczas wykorzystywane jedynie do celów przemysłowych, mogą być z powodzeniem wykorzystywane również do ogrzewania okolicznych budynków mieszkalnych.

Veolia w Polsce deklaruje, że chciałaby wykorzystywać swój potencjał rozwojowy we wszystkich trzech liniach biznesowych: energia, woda i odpady, ale wszystkie one podlegają silnemu wpływowi otoczenia regulacyjnego i dlatego bardzo ważna jest jakość, spójność i stabilność przepisów prawnych.

Otoczenie regulacyjne ogranicza przede wszystkim przy inwestycjach w źródła kogeneracyjne. Gdyby wsparcie było długoterminowe, można by skalkulować ryzyko i podjąć decyzję o wejściu w tego rodzaju projekty. Trzeba przy tym podkreślić, że jest to kwestia wymagająca pilnego rozstrzygnięcia. Kogeneracja jest bowiem rozwiązaniem, które nie tylko zapewnia energię ciepłą i elektryczną w rozsądnych cenach, ale i może zbliżyć Polskę do realizacji celów klimatycznych oraz przyczynić się do poprawy jakości powietrza.

Veolia przejęła ciepłownię w Leżajsku

■ Pod koniec stycznia br. Veolia podpisała z firmą ZPOW Hortino Sp. z o.o. umowę na przejęcie ciepłowni, będącej źródłem ciepła dla pobliskiego przemysłu oraz miasta. Ciepłownia, zbudowana w 1979 r., ma moc 44 MWt i jest opalana węglem. Produkowana w niej para zasila pobliską strefę przemysłową, w której są ulokowane zakłady produkcyjne dotychczasowego właściciela ciepłowni – firmy Hortino, producenta mrożonek owocowych i warzywnych, browar Leżajsk należąca do koncernu Heineken oraz firma Styropianex, producent materiałów budowlanych. Ciepłownia stanowi także źródło zasilania dla miejskiej sieci ciepłowniczej 15-tysięcznego Leżajska (południowy – wschód Polski).

Klaster energii powstaje w Słupsku

■ Miejska spółka Wodociągi Słupsk jest liderem przedsięwzięcia zakładającego budowę lokalnego klastra energii. Jego pomysłodawcy chcą skorzystać z szans, jakie dają plany Ministerstwa Energii w zakresie wsparcia tego rodzaju podmiotów.

Klaster ma bazować na wykorzystaniu kogeneracji i lokalnej dystrybucji energii ciepłej, a być może również elektrycznej. Wśród korzyści mających być efektem jego funkcjonowania wymieniane są niższe koszty energii dla odbiorców końcowych, brak subsydiowania takiej działalności, a także powstanie wartości dodanej dla każdego partnera, który zaangażuje się w klaster.

Idea projektu bazuje na połączeniu wspólnych interesów producentów, prosumentów i odbiorców energii, którzy w ramach lokalnej sieci ciepłowniczej i/lub elektroenergetycznej mogliby wykorzystać posiadane potencjały energetyczne. Na terenie pomiędzy oczyszczalnią ścieków „Wodociągów Słupsk”, obiektami Engie Energetyka Ciepła oraz Słupską Specjalną Strefą Ekonomiczną zlo-

kalizowani są zarówno duzi odbiorcy energii, jak np. park wodny, przemysł rybny, itp., jak również producenci energii z biogazu, wiatru i generacji rozproszonej – ocenia spółka wodociągowa ze Słupska.

Pomysłodawcy klastra zwracają uwagę, że w ramach prac nad tym projektem pojawiają się nowe szanse i synergie poprzez stworzenie większego programu energetycznego, a nadwyżka generowanego ciepła może trafić do okolicznej infrastruktury – m.in. do lokalnej kotłowni czy parku wodnego.

Miejskie przedsiębiorstwo wodociągowo-kanalizacyjne jest już producentem energii odnawialnej, korzystającym z certyfikatów za produkcję zielonej energii oraz certyfikatów kogeneracyjnych.

Pomysłodawcy słupskiego klastra wskazują jednocześnie na kwestie, które wymagają rozwiązania, a których nie rozwiązuje na razie choćby ustawa o OZE, w której obecnie znajdziemy jedynie ogólną definicję klastra energii – co, według zapowiedzi Ministerstwa Energii, ma się jednak zmienić.

Wodociągi Słupsk wskazują, że niejasna pozostaje sprawa odpowiedzialności podmiotów wschodzących w skład klastra, a także opomiarowania, ustalania cen energii, przesylu czy bilansowania. Nie jest też jasne, w jakiej formie ma działać klastr – czy na podstawie umowy cywilnoprawnej czy np. w formie spółdzielni. Ekspertki wskazują na możliwość starania się o środki z projektu pilotażowego przygotowanego przez Ministerstwo Energii.

Czy Norwegowie wybudują w Polsce elektrownie na biomasę?

■ „Dziennik Gazeta Prawna” 27.03 informuje, że skandynawski inwestor TergoPower chce zainwestować w Polsce 850 mln euro budując pięć elektrowni na biomasę o łącznej mocy ok. 250 MW. Norweski państwowy fundusz Norges Bank Investment Management wycofał się z inwestowania w polskie firmy energetyczne, które osiągają przychody głównie z węgla. Nie znaczy to jednak, że Norwegowie nie chcą inwestować w polską energetykę wcale. TergoPower chce zbudować w Polsce pięć elektrowni lub elektrociepłowni opalanych słomą. Zakłada jednak, że pieniądze na połowę nakładów wyłożą krajowi inwestorzy.

Każdy blok ma mieć ok. 50 MW mocy, ma kosztować ok. 170 mln euro. Wykorzystywana będzie polska słoma. Inwestor szacuje jej nadpodaż na polskim rynku na 10 mln ton,

a planowana elektrownia miałaby zużywać 300 tys. ton takiego paliwa rocznie. Koszt produkcji prądu jest ok. 2,5 razy większy niż w elektrowniach węglowych. Za to taka instalacja nie wytwarza CO₂, a do ograniczenia emisji zobowiązują nas unijne wymogi. Pierwsze bloki mają powstać w Lublinie i pobliskim Biłgoraju, kolejne w zachodniej Polsce.

Cytowany przez DGP prezes TergoPower ocenia potencjał Polski na ok. 15 takich instalacji, skandynawski inwestor chce zbudować pięć. Rozważany jest rozwój także w innych krajach w oparciu o centralę w Warszawie.

Jak na razie, najbardziej zaawansowany jest projekt budowy przez TergoPower elektrowni w Lublinie. Inwestycja została jednak oprotestowana przez mieszkańców, którzy obawiają się, że ciężarówki wożące słomę zwiększą ruch w mieście i zniszczą nawierzchnię ulic. Zarzucają także, że komin elektrowni zasłoni panoramę miasta z wieży widokowej. W efekcie urząd miejski w Lublinie odmówił spółce wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach inwestycji. Spółka odwołała się do Samorządowego Kolegium Odwoławczego, ale to podtrzymało decyzję miejskich urzędników. W styczniu TergoPower wniosła odwołanie do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego.

Energia elektryczna z wód geotermalnych

■ Jak poinformował „Puls Biznesu” 23.03, Geotermia Podhalańska prowadzi projekt mający na celu produkcję energii elektrycznej z wód geotermalnych. Należąca w ponad 90 proc. do Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej firma ma nadzieję na pomyślne zakończenie projektu jeszcze w tym roku.

Spółka ma dwa pomysły na prąd. Pierwszy zakłada wykorzystanie wody o temperaturze ok. 130 stopni, do której jest szansa dotrzeć za pomocą planowanego właśnie odwiertu. Jeśli odwiert się uda, byłaby to klasyczna kogeneracja. Trzeba jednak poczekać na jego wyniki. Drugi pomysł na prąd, zakłada wykorzystanie wody o temperaturze ok. 60 stopni. Chodzi tu o budowę instalacji wykorzystującej substancje niskowrzące.

Projekt zakłada wykorzystanie tzw. wody powrotnej wtłaczanej z powrotem pod ziemię, po uzyskaniu z niej ciepła. Traktowana jest ona więc jako odpad. W chwili obecnej Geotermia Podhalańska sprzedaje wodę powrotną dwóm kompleksom basenowym na Podhalu - podaje gazeta.

„PB” podaje, że wartość instalacji szacowana jest na ok. 1,8 mln euro, a jej moc wyniosłaby 0,5 MW. Moc byłaby dostosowana do pracy Geotermii Podhalańskiej w okresie letnim, kiedy jest popyt tylko na ciepłą wodę użytkową, a nie na wodę wykorzystywaną do ogrzewania. Wydobywane jest wtedy 350 m³ wody na godzinę. W zimie jest to 750 m³. Odnosząc się do kosztów budowy źródła, prezes Instytutu Energetyki Odnawialnej zwrócił uwagę, że w polskich warunkach średni koszt wytwarzania energii elektrycznej ze źródeł geotermalnych będzie trzy razy wyższy niż średni koszt z pozostałych źródeł OZE. W tej sytuacji Ministerstwo Energii musiałoby ogłosić specjalną aukcję dla źródeł geotermalnych, co według prezesa IEO, na którego powołuje się „Puls Biznesu” wymagałoby notyfikacji Komisji Europejskiej.

Po modernizacji zwiększenie mocy w Elektrowni w Ostrołęce

■ Po modernizacji turbiny bloku nr 3 w należącej do Grupy Energa Elektrowni Ostrołęka uzyskano wzrost mocy elektrycznej do poziomu 230 MWe oraz istotną poprawę sprawności brutto wytwarzania energii elektrycznej – podała spółka w komunikacie.

Celem inwestycji modernizacyjnej było podniesienie sprawności części wysokoprężnej i średnioprężnej poprzez wymianę dotychczasowych komponentów wewnętrznych na nowe, z nowoczesnym układem przepływowym typu reakcyjnego. W efekcie uzyskano zwiększenie mocy, zmniejszenie jednostkowego zużycia ciepła oraz zmniejszenie emisji zanieczyszczeń do atmosfery. Modernizacja umożliwiła także przedłużenie żywotności turbiny oraz zapewnia bezpieczną i efektywną eksploatację turbiny w trybie ciepłowniczym. W bloku zamontowano nowy ołopatkowany korpus wewnętrzny turbiny, wymieniono wirnik i obejmę części wysokoprężnej (WP) wykonano uszczelnienia dławnicowe, międzystopniowe i nadbandażowe. Wymieniono stopnie 10 i 11 części średnioprężnej (SP) oraz przeprowadzono remont części SP oraz urządzeń pomocniczych. Po zakończonej modernizacji turbiny bloku nr 3 nastąpiła poprawa sprawności wytwarzania oraz zwiększenie mocy elektrycznej tego bloku. Przeprowadzone przez akredytowaną jednostkę testy odbiorowe potwierdziły podwyższenie mocy elektrycznej bloku nr 3 z 226 MWe do 230 MWe. Prace wykonali specjaliści z konsorcjum GE Power i Zakładów Remontowych Energetyki Katowice.

Podczas testu mocy uzyskano moc brutto na poziomie nie niższym niż deklarowana moc

230 MWe, w pełnym zakresie generacji mocy czynnej oraz biernej. Przeprowadzono także pomiary odbiorcze układów realizujących regulację pierwotną, wtórną oraz trójną bloku nr 3 - w ramach centralnego systemu automatycznej regulacji częstotliwości i mocy – zgodnie z zapisami w IRIESP (Instrukcji Ruchu i Eksploatacji Sieci Przesyłowej).

Energa Elektrownie Ostrołęka podpisała z Polskimi Sieciami Elektroenergetycznymi aneks do umowy o świadczenie usług przesyłania energii elektrycznej, zgodnie z którym od dnia 1 marca 2017 roku moc osiągalna bloku nr 3 została podwyższona do 230 MWe.

Ostrołęcka elektrownia spełnia po modernizacji wymogi środowiskowe i pod tym względem jest w ścisłej czołówce krajowych bloków klasy 200 MWe. Realizowany program inwestycyjny zakłada modernizację istniejących urządzeń wytwórczych, a także prowadzi przygotowania do budowy i eksploatacji nowoczesnego, wysokosprawnego bloku energetycznego Ostrołęka C, o mocy ok. 1000 MWe.

Po modernizacji sprawność wytwarzania energii elektrycznej brutto bloku wzrosła i wynosi obecnie 39,7 proc. – w pracy przy pełnej kondensacji. Jest to jedna z najwyższych sprawności osiągalnych w Polsce w klasie bloków 200 MWe. Badania przeprowadzone w 2016 roku na elementach krytycznych turbozespołu nr 3 pozwalają na bezpieczną eksploatację w perspektywie wieloletniej. W celu potwierdzenia uzyskanych wyników, trzeba będzie przeprowadzać badania elementów krytycznych turbozespołu w trakcie eksploatacji.

Nowe wymagania w zakresie zużycia energii szansą dla PEC-ów

■ **Nowa Ustawa o Efektywności Energetycznej dla odbiorców ciepła to niższe koszty, dla polskiej gospodarki - szansa na poprawę efektywności energetycznej i innowacyjność, natomiast dla Przedsiębiorstw Energetyki Ciepłej wyzwanie, z którym muszą się zmierzyć w najbliższym czasie.**

Uchwalona w maju 2016 roku Ustawa o Efektywności Energetycznej narzuca Przedsiębiorstwom Energetyki Ciepłej (PEC) konieczność redukcji zużycia energii o 1,5% w skali roku. Alternatywą tego rozwiązania jest ponoszenie kosztów w postaci opłat zamiennych lub zakupu białych certyfikatów. Zmianie musi ulec podstawowa działalność PEC-ów, dająca możliwość realizacji dodatkowych usług obecnym klientom, oferować nowe usługi oraz poszerzać bazę operatorów celem uzyskania dodatkowych źródeł przychodu.

Optymalizacja zużycia energii na wyciągnięcie ręki

Konsorcjum firm Qumak i Promar oferuje system **imperius**® - dostępny jako usługa, którą można skalować bez ograniczeń w kierunku sieci i użytkowników, umożliwia nadzór, sterowanie i analizę dowolnej instalacji produkcji i dystrybucji ciepła.

Model wdrożenia **imperius**®, oparty o tzw. rozwiązania cloudowe, zapewnia znaczne ograniczenie nakładów na budowę i utrzymanie infrastruktury systemu nadzoru. W takim ujęciu panowanie nad infrastrukturą jest usługą związaną z eksploatacją, którą można uwzględnić w taryfie.

Zaawansowany hosting i rozproszenie rozwiązania wpływają znacząco na poprawę pewności i stabilności systemu powodując, że realizowane funkcje nadzoru, monitorowania, alarmowania i sterowania siecią są dostępne przez dowolne urządzenia posiadające dostęp do sieci Internet. **imperius**® zbudowany jest na zasadzie otwartej platformy programistycznej, przygotowanej do dowolnej konfiguracji wymaganej przez użytkownika. Łatwość konfiguracji i tworzenia schematów uzyskano przez predefiniowane biblioteki urządzeń aktywnych i pasywnych sieci, a modułowość rozwiązania umożliwia łatwą integrację zarówno na poziomie sprzętowym jak i programowym.

Rozbudowany system alarmów i ostrzeżeń umożliwia użytkownikom tworzenie indywidualnych widoków, co wpływa na szybką detekcję oraz reakcję na występujące anomalie w monitorowanych sieciach. Definiowane alarmy nie muszą ograniczać się do wartości parametrów fizycznych w danej chwili, ale mogą być alarmami na parametrach obliczeniowych czy ekonomicznych, np. sygnalizujące przekroczenia wartości zamówionych w taryfie/umowie. Użytkownik systemu wspomagany jest również przez rozbudowane funkcje analityczne i raportowe.

Kompleksowa usługa

Wdrażanie rozwiązania można rozpocząć od jednego budynku/węzła/segmentu sieci/urządzenia i skalować dowolnie w czasie. Etapowanie wdrożenia może przebiegać obszarowo lub według hierarchii sieci. Użytkownicy systemu mogą być rozproszeni i związani z różnymi lokalizacjami operatora. Dla użytkowników mobilnych przygotowano wersję na urządzenia przenośne.

Wykorzystując nasze długoletnie doświadczenia, dostarczamy usługi wsparcia w poprawie efektywności energetycznej. Wskazują one, że dzięki **imperius**® operatorzy zyskują dodatkowe możliwości świadczenia usług dla swoich klientów. Instalacja elementów systemu u klienta pozwala aktywnie uczestniczyć w eksploatacji jego instalacji, optymalizować zużycie energii, lepiej prognozować własną produkcję oraz szybciej i lepiej wykrywać problemy w sieci własnej i u usługobiorcy. Usługa ta może być dodatkowym produktem oferowanym przez operatora.

System **imperius**® zapewnia szersze możliwości, wykraczające poza własną sieć i podłączonych do niej odbiorców. Operator uzyskuje możliwość świadczenia usług serwisowych, optymalizacyjnych i eksploatacyjnych dla klientów, którzy nie są bezpośrednimi odbiorcami ciepła z sieci danego operatora, ale mają swoje instalacje wytwórcze z innych nośników, np. gaz czy OZE.

Wybór sprawdzonego systemu **imperius**® nie tylko pozwoli na wprowadzenie zmian, odpowiadających nowym regulacjom prawnym, ale przede wszystkim usprawni model działania całego przedsiębiorstwa w oparciu o nowoczesne narzędzia analityczne.

Qumak S.A.
Al. Jerozolimskie 134, 02-305 Warszawa
www.qumak.pl

PROMAR Sp. z o.o.
ul. Kościuszki 27, 85-079 Bydgoszcz
www.promar.com.pl

Komunalny Związek Ciepłownictwa „Ponidzie”

■ Przedmiotem działalności Komunalnego Związku Ciepłownictwa jest produkcja i dystrybucja energii cieplnej. Związek prowadzi działalność na terenie Buska-Zdroju i Kazimierzy Wielkiej. Ciepło jest dostarczane dla potrzeb centralnego ogrzewania i ciepłej wody użytkowej.

Głównymi źródłami ciepła na terenie Buska-Zdroju są dwie kotłownie o łącznej mocy zainstalowanej 15,24 MW, w której pracują kotły zasilane węglem miałem. Ponadto KZC obsługuje cztery kotłownie lokalne, gdzie do wytworzenia energii cieplnej wykorzystuje węgiel groszek oraz gaz ziemny. Na terenie Kazimierzy Wielkiej KZC realizuje działalność poprzez dwie kotłownie o łącznej mocy 4,8 MW. W skład systemu ciepłowniczego wchodzi sieć cieplna o długości 6,5 km. Związek sprzedaje wyprodukowaną energię cieplną według faktycznego pomiaru ciepła na potrzeby budownictwa mieszkaniowego, komunalnego i osób prywatnych.

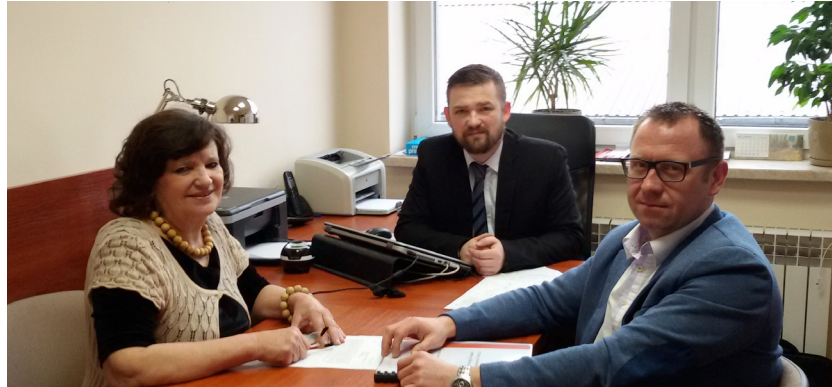
Największymi odbiorcami ciepła są Spółdzielnie Mieszkaniowe, które pobierają ponad 70% ogółu produkowanego ciepła przez Związek. W ostatnich latach majątek Związku został częściowo zmodernizowany, zarówno pod kątem źródeł ciepła jak i sieci przesyłowych oraz węzłów ciepłowniczych. W ramach inwestycji „Modernizacja systemów ciepłowniczych na terenie miasta Busko-Zdrój i Kazimierza Wielka”, zrealizowanej w ramach RPOWŚ wymieniono 60% sieci na preizolowaną, zamontowano indywidualne węzły cieplne, uruchomiono system telemetryczny, wybudowano nowe emitery oraz dokonano podłączeń nowych odbiorców ciepła. Dzięki inwestycji zlikwidowano cztery niskoemisyjne kotłownie węglowe w centrum Buska-Zdroju.

Efekty tych działań widoczne są na wielu płaszczyznach, m.in. nastąpiło: zmniejszenie strat na przesyłach, zmniejszenie awaryjności sieci i urządzeń ciepłowniczych i wykorzystanie mocy zainstalowanej w centralnym źródle ciepła, zcentralizowanie źródeł produkcji ciepła i ograniczenie kosztów rozproszenia obiektów oraz zmniejszenie emisji w centrum miasta uzdrowskiego. Obecnie, KZC sukcesywnie wymienia pozostałą sieć na preizolowaną, a także buduje przyłącza dla nowych odbiorców.

Bardzo ważnym celem firmy jest zwiększenie sprzedaży i obniżenie kosztów. W celu

Od lewej:

Główna Księgowa – Zofia Dzikowska,
Przewodniczący Zarządu – Michał Maroński,
oraz Z-ca Przewodniczącego Zarządu – Michał Kowalski

zwiększenia sprzedaży ciepła i wykorzystania zainstalowanej mocy kotłowni, KZC zabiega o podłączenie nowych odbiorców wychodząc z ofertą konkurencyjną w stosunku do indywidualnych źródeł ciepła, a także atrakcyjną pod względem bezpieczeństwa i pewności dostaw ciepła.

Pomimo rosnących cen węgla i gazu udało się obniżyć ceny ciepła dla odbiorców KZC Ponidzie. Z dniem 1 lutego 2017 roku obowiązuje nowa, niższa cena ciepła systemowego z KZC Ponidzie – we wszystkich grupach taryfowych zarówno w Busku-Zdroju jak i Kazimierzy Wielkiej.

Dzięki racjonalnej gospodarce finansowej i przemyślanej strategii inwestycyjnej, pomimo rosnących cen paliw stałych (węgiel miał, węgiel groszek) oraz rosnących cen gazu – Zarząd KZC Ponidzie podjął decyzję o obniżeniu cen za ciepło we wszystkich grupach taryfowych. Obniżki w poszczególnych grupach wynoszą od 4,50% do 6,21% dla odbiorców w Busku-Zdroju oraz od 2,36% do 5,60% dla odbiorców ciepła w Kazimierzy Wielkiej. Nowa taryfa za ciepło została zatwierdzona przez Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki decyzją z dnia 28 grudnia 2016 roku i obowiązuje od dnia 1 lutego 2017 roku.

Dbając o dalszy rozwój firmy, KZC planuje realizację kolejnych przedsięwzięć, mających na celu ograniczenie zużycia energii i paliw, podniesienie efektywności w zakresie wytwarzania energii i jej dystrybucji, oraz ograniczenie emisji. W celu wykorzystania potencjału firmy, zarówno zasobów ludzkich, jak i posiadanej infrastruktury, KZC rozważa zmiany pod kątem rozszerzenia działalności.

XX Konferencja Ekonomiczno-Techniczna Przedsiębiorstw Ciepłowniczych i Elektrociepłowni

Izba Gospodarcza Ciepłownictwo Polskie
oraz PEC Geotermia Podhalańska S.A. w Zakopanem i Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej S.A. w Wałbrzychu
zapraszają Państwa do udziału w:
XX Konferencji Ekonomiczno-Technicznej Przedsiębiorstw Ciepłowniczych i Elektrociepłowni,
która odbędzie się w dniach 20-22 czerwca 2017 r.,
w Hotelu Mercure Kasprowy w Zakopanem przy ul. Szymaszkowej.

Planowany program merytoryczny konferencji:

1. Prawne i praktyczne aspekty wdrożenia ustawy o efektywności energetycznej.
2. Podatek akcyzowy od węgla – nowe regulacje i ich wpływ na ciepłownictwo.
3. Zarządzanie finansami w przedsiębiorstwie ciepłowniczym.
4. Rachunkowe i podatkowe aspekty świadectw efektywności energetycznej oraz obrotu prawami majątkowymi, w tym świadectwami pochodzenia energii.
5. Prawne, techniczne, ekonomiczne i społeczne aspekty energetycznego wykorzystania odpadów komunalnych w ciepłownictwie.
  - Zagadnienia prawne.
  - Zagadnienia związane z pewnością dostaw paliwa.
  - Zagadnienia techniczne i środowiskowe.
  - Analiza ekonomiczna i społeczna.
  - Przykłady realizacji inwestycji.
6. Perspektywy rozwoju ciepłownictwa systemowego w oparciu o źródła geotermalne na przykładzie PEC Geotermia Podhalańska.
7. Ciepłownictwo systemowe efektywnym sposobem walki ze „smogiem” w miastach.
Certyfikacja systemów ciepłowniczych.
8. Perspektywa paliwowa polskiego ciepłownictwa na najbliższe lata – polskie czy unijne kierunki strategiczne?
9. Optymalizacja przychodów z tytułu sprzedaży energii elektrycznej.
10. Imperius – nowe podejście do optymalizacji zużycia energii.
11. Dostępne metody pomiaru przepływu w zależności od parametrów medium i oczekiwanej dokładności pomiaru.
12. Prezentacje nowoczesnych technologii w ciepłownictwie systemowym.

Zakopane 20-22 czerwca 2017

Patronat Honorowy:

Burmistrz Miasta Zakopane – Leszek Dorula

Szczegółowe informacje: www.igcp.org.pl

Patronat medialny:

**CIEPŁOWNICTWO
OGRZEWNICTWO
WENTYLACJA**

INSTAL

Do udziału w konferencji zapraszamy: przedstawicieli kierownictw oraz kadry technicznej i ekonomicznej przedsiębiorstw ciepłowniczych, elektrociepłowni, ciepłowni, przedsiębiorstw gospodarki komunalnej oraz firm współpracujących z ciepłownictwem.

W imieniu organizatorów serdecznie zapraszamy

 Izba Gospodarcza
Ciepłownictwo Polskie

 **GEOTERMIA
Podhalańska**

 **PEC
WAŁBRZYCH S.A.**

Zgromadzenie Oddziału Północno-Zachodniego oraz Seminarium Regionalne „Aktualne problemy funkcjonowania ciepłownictwa” 15-16 marca 2017 r. w Gnieźnie

GNIEZNO

■ „Aktualne problemy funkcjonowania przedsiębiorstw ciepłowniczych” to temat przewodni seminarium Północno-Zachodniego Oddziału Regionalnego IGCP, które odbyło się w Gnieźnie 15-16 marca 2017 r.

Gniezno, podsumowanie kadencji

Pierwszego dnia odbyło się Zgromadzenie członków Oddziału i wybory do Rady Oddziału oraz kandydatów Oddziału do Rady Izby.

Przewodniczący Rady Oddziału poprzedniej kadencji p. Cezary Arciszewski podsumował czteroletnią pracę Rady. Poprowadził także Zgromadzenie, podczas którego wybrano na kadencję 2017-2020 dziesięcioosobową Radę. Wchodzący w jej skład prezesi przedsiębiorstw ciepłowniczych ukonstytuowali się następująco:

- Grażyna Kołowiecka – PEC Świnoujście – przewodnicząca,
- Ryszard Sola – SEC Łobez i SEC Połczyn Zdrój – wiceprzewodniczący,
- Barbara Butyńska- Balcerzak – MPEC Darłowo – sekretarz,

oraz członkowie:

- Zbigniew Borkowski – INFRACORR Gdańsk,
- Grzegorz Hejna – PEC Kwidzyn,
- Jarosław Kubera – MPCK”Koksik” Reda,
- Robert Mania – MECKoszalin,
- Janusz Różalski – OPECGdynia,
- Marek Szabałowski – MEC Szczecinek,
- Lech Wojcieszynski – Metrolog Czarnków.

Kandydatami Oddziału do Rady IGCP zostali: Cezary Arciszewski (PEC Police), Mariusz Dziura (MEC Kołobrzeg) i Mariusz Majkut (SEC Szczecin).

Zgromadzenie Oddziału z 55 proc. frekwencją przyjęło Sprawozdanie zarządu IGCP oraz Rady Oddziału, uchwaliło Plan działania Oddziału na 2017 r. oraz dokonało wyborów członków do Rady Oddziału i kandydatów do Rady Izby.

Seminarium regionalne współorganizowano z Przedsiębiorstwem Energetyki Ciepłej Sp. z o.o. w Gnieźnie. Prezes gnieźnieńskiego przedsiębiorstwa p. Dariusz Zamiar wraz z prezydentem miasta p. Tomaszem Budaszem przywitani gości, a następnie wiceprezes Piotr Staśkiewicz rozpoczął część merytoryczną Seminarium prezentacją o przedsiębiorstwie. W dalszej części spotkania omówiono między innymi tematykę dotyczącą prowadzonej przez IGCP Certyfikacji systemów ciepłowniczych w ramach Programu Promocji Ciepła Systemowego i Systemu Informacji Jakościowej. Komercyjne prezentacje przeprowadzili przedstawiciele Esri Polska nt. analityki, map i biznesu; zespół Energoprojektu nt. praktycznych aspektów środowiskowych, technicznych i ekonomicznych dostosowania źródeł sektora ciepłowniczego do Dyrektywy MCP oraz Konkluzji BAT. Firma TIMEX omówiła gminną gospodarkę w obiegu zamkniętym przy wykorzystaniu urządzeń do uwęglania biomasy i odpadów komunalno-bytowych. Na koniec mecenas Tomasz Mihułka z Kancelarii Prawnej Chałas i Wspólnicy zaprezentował obowiązki zarządów przedsiębiorstw, wynikające z obowiązujących przepisów prawa ze szczególnym uwzględnieniem Prawa Pracy, Przepisów BHP, Prawa Spółek i Korporacyjnego, Prawa Podatkowego.

Program merytoryczny seminarium:

1. Referat nt. „**Kierunki rozwoju PEC Gniezno w najbliższych latach z uwzględnieniem wymagań dyrektyw związanych z ochroną środowiska IED i MCP**” przedstawił Piotr Staśkiewicz – Zastępca Prezesa Zarządu ds. Technicznych PEC Gniezno Sp. z o.o.
2. Referat nt. „**Certyfikacja systemów ciepłowniczych**” przedstawił Sebastian Piechocki – Konceptlab, Zarządzający Programem Promocji Ciepła Systemowego.

Zgromadzenie Oddziału Północno-Zachodniego
oraz Seminarium Regionalne
„Aktualne problemy funkcjonowania ciepłownictwa”
15-16 marca 2017 r. w Gnieźnie cd.

GNIEZNO

3. Referat nt. „**System Informacji Jakościowej**” przedstawił Andrzej Chmielecki – Koordynator Systemu Informacji Jakościowej, IGCP.
4. Prezentację nt. „**Analityka. Mapa. Biznes**” przedstawił Przemysław Szot, Business Development Manager, Esri Polska.
5. Prezentację nt. „**Praktyczne aspekty środowiskowe, techniczne i ekonomiczne dostosowania źródeł sektora ciepłowniczego do Dyrektywy MCP oraz Konkluzji BAT**” przedstawił Zespół Energoprojektu-Warszawa SA.
6. Prezentację nt. „**Gminna gospodarka o obiegu zamkniętym przy wykorzystaniu urządzeń do uwęglania biomasy i odpadów komunalno-bytowych**” przedstawił Dr Paweł Drobnik, Dyrektor ds. Sprzedaży i Rozwoju Produktu, Tl-MEX S.A. Warszawa.
7. Wykład nt. „**Obowiązki Zarządów przedsiębiorstw wynikające z obowiązujących przepisów prawa ze szczególnym uwzględnieniem Prawa Pracy, Przepisów BHP, Prawa Spółek i Korporacyjnego, Prawa Podatkowego**” przedstawił Tomasz Miłułka – Radca prawny, Partner w Kancelarii Prawnej Chałas i Wspólnicy.

W drugim dniu dwudziestu pięciu uczestników wzięło udział w spacerze, podczas którego współgospodarz oprowadził ciepłowników po najciekawszych miejscach Gniezna z ponad tysiącletnią historią w tle.

W Seminarium regionalnym udział wzięło 53 przedstawicieli przedsiębiorstw ciepłowniczych z północno-zachodniej Polski.

Zgromadzenie Oddziału Południowo-Zachodniego oraz Seminarium Regionalne „Aktualne problemy funkcjonowania ciepłownictwa” 29-30 marca 2017 r. we Wrocławiu

WROCLAW

■ 29 marca 2017 r. we Wrocławiu odbyło się Zgromadzenie Regionalnego Oddziału Południowo-Zachodniego IGCP.

Przed Zgromadzeniem odbyło się posiedzenie Rady Oddziału Regionalnego Południowo-Zachodniego IGCP.

W Zgromadzeniu wzięło udział 36 pełnomocnych przedstawicieli członków IGCP z Polski Południowo-Zachodniej, co stanowiło 50% członków Izby z Oddziału.

W Zgromadzeniu uczestniczyli: Jacek Szymczak - Prezes i Bogusław Regulski – Wiceprezes Zarządu IGCP.

Podczas Zgromadzenia Zarząd IGCP przekazał obszerną informację o działaniach IGCP podejmowanych w 2016 roku oraz planach na 2017 rok. Przewodniczący Rady Oddziału przedstawił sprawozdanie z działalności Rady Oddziału w latach 2013-2017.

W związku z upływającą kadencją Rady Oddziału, przeprowadzono wybory do Rady Oddziału na kolejną kadencję. W głosowaniu wzięło udział 36 pełnomocnych przedstawicieli członków Regionalnego Oddziału Południowo-Zachodniego.

Do Rady Oddziału Południowo-Zachodniego IGCP wybrani zostali /w kolejności alfabetycznej/:

1. Zygmunt Bednarski – EC Sp. z o.o. w Wieluniu
2. Marcin Denkiewicz – ECO Logistyka Sp. z o.o.
3. Stanisław Jarecki – MPEC Sp. z o.o. w Koninie
4. Dariusz Musiał – Veolia Południe Sp. z o.o. w Tarnowskich Górach
5. Jolanta Suława – DZT Service Sp. z o.o. w Świebodzicach
6. Paweł Uznański – PEC Sp. z o.o. w Belchatowie

7. Franciszek Waśniowski- PEC S.A. w Wałbrzychu
8. Andrzej Wycisk – Ciepłownia Sp. z o.o. w Rydułtowach

Przewodniczącym Rady RO Południowo-Zachodniego został wybrany Paweł Uznański, natomiast Wiceprzewodniczącym Dariusz Musiał.

Podczas Zgromadzenia odbyło się także głosowanie w sprawie rekomendacji kandydatów do Rady IGCP. Wybrano trzech kandydatów, reprezentantów do Rady IGCP z RO Południowo-Zachodniego:

1. Marek Ciapała – PGE GiEK S.A. w Belchatowie
2. Andrzej Goździkowski – ECO S.A. w Opolu
3. Franciszek Waśniowski – PEC Sp. z o.o. w Wałbrzychu

Seminarium ciepłownicze

Zgromadzeniu Oddziału Regionalnego Południowo-Zachodniego IGCP towarzyszyło Seminarium Regionalne nt. „Aktualne problemy funkcjonowania ciepłownictwa”, zorganizowane wspólnie z Fortum Power and Heat Polska. W seminarium uczestniczyły 52 osoby – przedstawiciele Członków Izby Gospodarczej Ciepłownictwo Polskie z OR Południowo-Zachodniego, Partnerów IGCP oraz firm współpracujących z ciepłownictwem.

Program merytoryczny seminarium obejmował:

- Referat nt. „**Więcej niż ciepło**” przedstawił Piotr Górnik – Dyrektor ds. Energetyki Ciepłej Fortum Power and Heat Polska.
- Referat nt. „**Certyfikacja systemów ciepłowniczych**” przedstawił Sebastian Piechocki – Konceptlab, Zarządzający Programem Promocji Ciepła Systemowego
- Referat nt. „**System Informacji Jakościowej**” przedstawił Andrzej Chmielecki – Koordynator Systemu Informacji Jakościowej, IGCP.

Zgromadzenie Oddziału Południowo-Zachodniego
oraz Seminarium Regionalne
„Aktualne problemy funkcjonowania ciepłownictwa”
29-30 marca 2017 r. we Wrocławiu cd.

WROCLAW

- Prezentację nt. „**Analityka. Mapa. Biznes**” przedstawił Przemysław Szot, Business Development Manager, Esri Polska.
- Prezentację nt. „**Praktyczne aspekty środowiskowe, techniczne i ekonomiczne dostosowania źródeł sektora ciepłowniczego do Dyrektywy MCP oraz Konkluzji BAT**” przedstawił Zespół Energoprojektu-Warszawa.
- Prezentację nt. „**Gminna gospodarka o obiegu zamkniętym przy wykorzystaniu urządzeń do uwęglania biomasy i odpadów komunalno-bytowych**” przedstawił Dr Paweł Drobnik, Dyrektor ds. Sprzedaży i Rozwoju Produktu, Tl-MEX Warszawa.
- Wykład nt. „**Obowiązki Zarządów przedsiębiorstw wynikające z obowiązujących przepisów prawa ze szczególnym uwzględnieniem Prawa Pracy, Przepisów BHP, Prawa Spółek i Korporacyjnego, Prawa Podatkowego**” przedstawił Tomasz Miłułka – Radca prawny, Partner w Kancelarii Prawnej Chałas i Wspólnicy.

W drugim dniu seminarium uczestnicy wzięli udział w wycieczce do Fortum Power and Heat Polska, gdzie mieli możliwość zapoznać się z węzłem trigeneracyjnym, obejrzeć Panoramę Raclawicką oraz Wrocławską Starówkę.

Spotkanie odbyło się w dniach 29-30 marca 2017 roku w Hotelu Park Plaza we Wrocławiu odbyło się.

KONFERENCJE IGCP 2017

VI Konferencja Rynek Ciepła Systemowego
14-16 lutego 2017 w Puławach

XX Konferencja Ekonomiczno-Techniczna
20-22 czerwca 2017 w Zakopanem

XXI Forum Ciepłowników Polskich
10-13 września 2017 w Międzyzdrojach

XIV Konferencja Techniczna
15-16 listopada 2017 w Warszawie

Izba Gospodarcza
Ciepłownictwo Polskie

XX Konferencja Ekonomiczno-Techniczna Przedsiębiorstw Ciepłowniczych i Elektrociepłowni

Izba Gospodarcza Ciepłownictwo Polskie
oraz PEC Geotermia Podhalańska S.A. w Zakopanem i Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej S.A. w Wałbrzychu
zapraszają Państwa do udziału w:
XX Konferencji Ekonomiczno-Technicznej Przedsiębiorstw Ciepłowniczych i Elektrociepłowni,
która odbędzie się w dniach 20-22 czerwca 2017 r.,
w Hotelu Mercure Kasprowy w Zakopanem przy ul. Szymaszkowej.

Planowany program merytoryczny konferencji:

1. Prawne i praktyczne aspekty wdrożenia ustawy o efektywności energetycznej.
2. Podatek akcyzowy od węgla – nowe regulacje i ich wpływ na ciepłownictwo.
3. Zarządzanie finansami w przedsiębiorstwie ciepłowniczym.
4. Rachunkowe i podatkowe aspekty świadectw efektywności energetycznej oraz obrotu prawami majątkowymi, w tym świadectwami pochodzenia energii.
5. Prawne, techniczne, ekonomiczne i społeczne aspekty energetycznego wykorzystania odpadów komunalnych w ciepłownictwie.
  - Zagadnienia prawne.
  - Zagadnienia związane z pewnością dostaw paliwa.
  - Zagadnienia techniczne i środowiskowe.
  - Analiza ekonomiczna i społeczna.
  - Przykłady realizacji inwestycji.
6. Perspektywy rozwoju ciepłownictwa systemowego w oparciu o źródła geotermalne na przykładzie PEC Geotermia Podhalańska.
7. Ciepłownictwo systemowe efektywnym sposobem walki ze „smogiem” w miastach.
Certyfikacja systemów ciepłowniczych.
8. Perspektywa paliwowa polskiego ciepłownictwa na najbliższe lata – polskie czy unijne kierunki strategiczne?
9. Optymalizacja przychodów z tytułu sprzedaży energii elektrycznej.
10. Imperius – nowe podejście do optymalizacji zużycia energii.
11. Dostępne metody pomiaru przepływu w zależności od parametrów medium i oczekiwanej dokładności pomiaru.
12. Prezentacje nowoczesnych technologii w ciepłownictwie systemowym.

Zakopane 20-22 czerwca 2017

Patronat Honorowy:

Burmistrz Miasta Zakopane – Leszek Dorula

Szczegółowe informacje: www.igcp.org.pl

Patronat medialny:

**CIEPŁOWNICTWO
OGRZEWNICTWO
WENTYLACJA**

INSTAL

Do udziału w konferencji zapraszamy: przedstawicieli kierownictw oraz kadry technicznej i ekonomicznej przedsiębiorstw ciepłowniczych, elektrociepłowni, ciepłowni, przedsiębiorstw gospodarki komunalnej oraz firm współpracujących z ciepłownictwem.

W imieniu organizatorów serdecznie zapraszamy

 Izba Gospodarcza
Ciepłownictwo Polskie

 **GEOTERMIA
Podhalańska**

 **PEC
WAŁBRZYCH S.A.**